
БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 12
децембар 2010.
година L
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вук Ђоковић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вук Ђоковић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и сиручна мишљења
за примену финансијских пројиса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарииа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2010 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. а) Порески третман реконструкције објеката за вршење делатности (пословно-управне зграде, магацина и помоћних објеката) коју врши власник објеката – обвезник ПДВ, а који је предметне објекте стекао на основу купопродајног уговора од лица које за промет тих објеката није имало обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, као и порески третман њиховог уношења као улог у друго привредно друштво . . . 15
- б) Ко је обвезник пореза на имовину у случају када је привредно друштво које је право својине на непокретностима стекло по основу уговора о купопродаји, на којима нису конституисана права других лица из чл. 2. ст. 1. тач. 3), 5) и 6) Закона о порезима на имовину, те непокретности дало у закуп другом привредном друштву ради обављање угоститељске и трговинске делатности? 15
- в) Да ли обвезник остварује капитални добитак у случају када право својине на непокретности (након извршене реконструкције и процене) уноси као неновчани улог у своје зависно правно лице и по том основу повећава удео у капиталу тог друштва? 15

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуге ангажовања извођача за наступ на концерту који привредно друштво – обвезник ПДВ врши организатору концерта на основу закљученог уговора 27
-

-
2. Порески третман промета услуге здравственог прегледа запослених у кухињама и ресторанима Управе за заједничке послове републичких органа који врши здравствена установа – обвезник ПДВ 28
  3. Порески третман промета инжењерских услуга које обвезник ПДВ – домаће привредно друштво врши страном лицу, као и обавеза исказивања накнаде остварене за промет ових услуга у пореској пријави пореза на додату вредност (Образац ПППДВ) . . . 30
  4. Право на рефундацију ПДВ купца првог стана у случају када је купац стана уговорену цену стана са ПДВ у потпуности исплатио лицу са којим продавац стана има закључен уговор о цесији 31
  5. Порески третман промета услуга постављања, опремања и брендирања штандова које на сајмовима у иностранству врши обвезник ПДВ наручиоцу предметних услуга са територије Републике Србије 32
  6. Право обвезника ПДВ – закупца да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходног учесника у промету за промет добара и услуга које обвезник ПДВ – купац набавља за редовно одржавање и употребу закупљеног добра, одбије као претходни порез 33
  7. Порески третман промета услуга превоза хуманитарне помоћи у железничком саобраћају који без накнаде врши обвезник ПДВ – ЈП „Железнице Србије“, на територији Републике Србије 35
  8. Да ли предузетник – обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ на залихе добара предузетничке радње у моменту стицања права на пензију? 36
  9. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета услуге ванлинијског превоза радника 37
  10. Да ли је Директорат цивилног ваздухопловства обвезник ПДВ? . . 38
  11. Порески третман промета без накнаде добара – цевног материјала, као и промета без накнаде услуге обезбеђивања пројектне документације за измештање и реконструкцију магистралног челичног цевовода који привредно друштво – обвезник ПДВ врши лицу на које гласи грађевинска дозвола за извођење предметних радова – јавном комуналном предузећу. 40
-

---

12. Порески третман промета услуга организовања узимања узорака крви из пупчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама ћелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши обвезник ПДВ	42
13. Порески третман промета услуга превоза које су непосредно повезане са транзитом добара упућених из иностранства на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија	43
14. Порески третман промета добара који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, при чему су предметна добра остала у складишту продавца	46
15. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивим целинама (станови, пословни простора и сл) у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, чија је изградња започета 2006. године, који врши инвеститор – обвезник ПДВ, у случају када је инвеститор у току изградње предметног објекта био брисан из система ПДВ, па се поново определио за обавезу плаћања ПДВ.....	47
16. Порески третман преноса новчаних средстава који врши Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводина обвезнику ПДВ – Енолошкој станици, а на име реализације „Програма мера за унапређење пољопривреде путем саветодавног рада пољопривредних стручних служби АП Војводине у 2010. години“	49
17. Порески третман промета услуге посредовања код услуге смештаја у угоститељском објекту који се налази у иностранству..	51
18. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације „Програма усавршавања у области реформе сектора безбедности“ у оквиру Министарства одбране, финансираних средствима донације британског Министарства спољних послова и Министарства одбране Краљевине Норвешке	53
19. Право на рефундацију ПДВ по основу куповине економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног пословног објекта назване пословним апартманом	55
20. Да ли Суботичка бискупија може да се евидентира у систем ПДВ?.....	58

---

21. Порески третман промета средстава за дезинфекцију коже и руку	60
22. Порески третман промета и увоза уложака за инконтиненцију. .	61
23. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (возна средства – вишеделне електромоторне гарнитуре) између ЈП „Железнице Србије“ и Европске банке за обнову и развој, за који је Република Србија гарант	62
24. Исправка одбитка претходног пореза у случају смањења основице за обрачун ПДВ за увоз добара	64
25. Порески третман промета услуге пресељења гробља	66
26. Порески третман промета добара или услуга који врши обвезник ПДВ у оквиру изградње објекта Сигурна кућа у случају када ту градњу, као инвеститор, финансира НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ новчаним средствима прикупљеним у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“	67
27. Порески третман штампања уџбеника у случају када обвезник ПДВ – штампарија штампа уџбенике на сопственом материјалу и испоручује их страном лицу – наручиоцу, при чему предметна добра остају на територији Републике Србије	68
28. Порески третман промета услуге организовања хуманитарног концерта „Помозимо деци из Ораховца, Гораждевца и Велике Хоче“ који врши обвезник ПДВ – Фонд солидарности Србије, а која се наплаћују путем улазница	71
29. Право на рефундацију ПДВ купцу монтажне куће која се купује без земљишта	72
30. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације пројекта „Програм модернизације школа“ финансираног из средстава зајма добијеног на основу Финансијског уговора – Програм модернизације школа закљученог између Републике Србије и Европске инвестиционе банке	74

-
31. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру обуке (преквалификације) професионалних припадника Војске Србије као садржаја Програма подршке у промени каријере професионалних припадника Војске Србије „Призма“ који се финансира средствима донације Министарства одбране Краљевине Данске, Министарства одбране Краљевине Норвешке и Владе Краљевине Шведске 75
  32. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру извођења радова на деоници Е 75 Доњи Нерадовац – Српска кућа, финансираних средствима донације добијене у оквиру HiPERB програма (Hellenic Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans) 77
  33. Да ли се у вредност млека на коју се обрачунава ПДВ надокнада урачунава износ премије за млеко? 78
  34. Порески третман промета економских дељивих целина у оквиру дограђеног дела објекта, као и промета економски дељивих целина у оквиру реконструисаног дела објекта који врши обвезник ПДВ – власник предметног грађевинског објекта који је тај објекат стекао од другог лица на основу уговора о купопродаји, па потом извршио његову реконструкцију и доградњу 79

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Примена члана 27. Закона о порезу на добит правних лица у случају када обвезник (брокерско-дилерско друштво) купује или на други начин стиче краткорочне и дугорочне преносиве хартије од вредности са намером да их у кратком року поново прода 85
2. Порески третмана прихода Акционарског фонда са становишта Закона о порезу на добит правних лица 86

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли је Здравствени центар Студеница из Краљева у обавези да плати порез на поклон на примљена финансијска средства која су уплаћена на наменски динарски и девизни донаторски рачун, отворен ради помоћи при санирању штете која је настала као последица земљотреса? 89
-

-
2. Да ли привредно друштво плаћа порез на поклон – на отпис позајмице примљене од другог привредног друштва?..... 91
  3. Да ли се плаћа порез на имовину на права из члана 2. став 1. Закона која су конституисана на објектима који су изграђени без прописане техничке документације и за које није поднет захтев за легализацију?..... 93
  4. Да ли се плаћа порез на поклон на пренос без накнаде права својине на употребљаваном моторном возилу са Републике Србије на Управу царина?..... 94
  5. Да ли је наступила апсолутна застарелост права на утврђивање и наплату пореза на пренос апсолутних права за пренос уз накнаду права својине на непокретности по основу пресуде суда донете на основу признања, дана 28.9.1999. године, која није пријављена надлежном пореском органу? 95
  6. Да ли се плаћа порез на наслеђе и поклон у случају када наследници првог наследног реда наследе имовину оставиоца у несразмери (на неједнаке делове)?..... 98

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли се приликом промене власника моторног возила плаћа порез на употребу моторних возила иако је то моторно возило у текућој регистрацији? 101

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Утврђивање обрасца полисе осигурања од аутоодговорности у вези исказивања износа укупне премије осигурања и пореза на премије неживотних осигурања 103

ТАКСЕ

1. Да ли се за уверење надлежног органа којим се потврђује да физичко лице нема поднету пореску пријаву за имовину физичких лица, ради остваривања права на социјално становање (конкретно, у сврху остваривања права на доделу станова за смештај социјалних случајева), плаћа републичка административна такса?..... 105
-

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман примања физичких лица – резидената Републике Француске остварених по основу радног односа са српским послодавцем. за рад обављен у Републици Француској 109

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Уколико је I фаза рестриктивног поступка започета у складу са старим Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/2002, 43/2003–др. закон. 55/2004 и 101/2005–др. закон), да ли се II фаза спроводи у складу са наведеним законом или у складу са новим законом („Сл. гласник РС“, бр. 116/2008)? Уколико се II фаза спроводи у складу са старим Законом о јавним набавкама, а везано за домаће порекло робе, да ли се примењује Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 82/04) или Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуда поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 50/09)? 113
  2. Да ли, сходно члану 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, ЈП „Завод за урбанизам Града Суботице“ по основу Одлуке о оснивању тог јавног предузећа има посебно или искључиво право на обављање делатности просторног и урбанистичког планирања и да ли са јавним предузећима која су на исти начин основана од стране локалне самоуправе, односно других локалних самоуправа, мора да спроводи поступке јавних набавки у међусобном пружању услуга везаних за делатност за коју су основани? 114
  3. а) Да ли се аутоматски примењују одредбе члана 52. став 9. Закона о јавним набавкама које обавезују на избор домаћег понуђача, уколико његова цена није већа од 20% у односу на најнижу понуђену цену страног понуђача, у случају постојања понуда домаћег и страног понуђача када домаћи понуђач нуди робу домаћег порекла и уз своју понуду поднесе одговарајући доказ о домаћем пореклу робе, у складу са одредбама Правилника о одређивању доказа за добра домаћег порекла? 116
-

б) Да ли се примењује одредба члана 52. став 10. Закона о јавним набавкама на понуђача који је поднео доказе о домаћем пореклу робе у односу на домаћег понуђача који тај доказ није поднео, у случају да понуде дају домаћи понуђачи, од којих један уз своју понуду поднесе одговарајући доказ о домаћем пореклу робе, у складу са поменутим Правилником, а други не поднесе такав доказ?	116
4. Примена Закона о јавним набавкама на набавке намирница за ђачку кухињу, избор туристичке агенције – извођача ђачких екскурзија и уџбеника за ученике школе за која средства обезбеђују родитељи.....	118
5. Обавеза поступања у складу са Законом о јавним набавкама у случају склапања уговора о делу, односно уговора о ауторском делу, тј. да ли у наведеном случају има места примени члана 7. став 1. тачка 13) Закона о јавним набавкама?	120
6. Да ли је ЈП „Аутопревоз“ Кикинда у обавези да примењује одредбе Закона о јавним набавкама сходно одредбама чл. 7. став 1. тачка 5) и чл. 87. став 2?	122
7. а) Примена Споразума о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006) у поступцима јавних набавки, као и да ли је надлежно министарство „прописало Упутство или Правилник“ о примени овог споразума?.....	125
б) Да ли се код јавне набавке по партијама признаје преференцијал домаћег понуђача и ако се признаје, који проценат вредности робе домаћег порекла треба да буде да би се признао преференцијал?.....	125
8. Да ли се овлашћење за обављање послова добровољног здравственог осигурања, које је Законом о здравственом осигурању дато Републичком заводу за здравствено осигурање, може сматрати посебним правом на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке, у смислу одредбе чл. 7. ст. 1. тач. 1) Закона о јавним набавкама?.....	129

-
9. У којем поступку јавне набавке би се најбрже могла извршити набавка радова за обнову одмаралишта Црвеног крста Београда на Космају, при чему би изабрани извођач радова финансирао обнову објекта која би се радила у складу са пројектом који је припремио Црвени крст Београда, уз право да објекат користи без накнаде наредних десет година? 131
10. Да ли је потребно да Јавно урбанистичко предузеће „Урбанистички завод Београда“ спроведе поступак јавне набавке за израду ажурног катастарско-топографског плана за потребе израде Пројекта препарцелације одређених катастарских парцела у КО Обреновац, процењене вредности 150.000,00 динара, с обзиром да је у току 2010. године већ спроведен један поступак јавне набавке мале вредности, чији је предмет израда ажурног катастарско-топографског плана за потребе Пројекта препарцелације за део Блока 67А на Новом Београду, уговорене вредности у износу од 352.000,00 динара нето? 132
11. Примена Закона о јавним набавкама на набавке услуга вештачења од стране судског вештака или Градског завода за вештачење, у циљу израде спецификације физичких целина у објектима које заједнички користе Министарство финансија и Народна банка Србије 134
12. Да ли постоји могућност да наручилац донесе једну одлуку и спроведе један отворени поступак за набавку извођења радова, односно избор извођача радова и истовремену набавку кредита односно избор кредитора који би финансијски подржао инвестицију? 137
13. Да ли би за набавку финансијске услуге кредита требало објавити јавни позив или се може упутити позив за достављање понуда банкама са којима ЈП „Железнице Србије“ послује (осам банака), с обзиром да су битни елементи кредита (намена, рок отплате, висина каматне стопе и висина трошкова кредита за које Влада субвенционише каматне стопе) дефинисани Уредбом Владе Републике Србије 05 број 110-100/2010 од 14. јануара 2010. године? . . 140

-
14. а) Захтев за допуну Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла, односно предлог новог Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла 141
- б) Везано за Прелазни споразум о трговини и трговинским питањима између ЕУ и Србије, а према Споразуму о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране и Републике Србије, с друге стране, да ли је 29.4.2008 – 29.4.2009 прва година, 29.4.2009 – 29.4.2010 друга година, итд. тј. да ли је предност 15% до 29.4.2010? 141
- в) Примена члана 94. Закона о јавним набавкама тј. да ли наручилац посла примењује предност домаћег понуђача само уколико су понуде једнаке (разлика до 3%)? 141
15. Како поступити у ситуацији када:
- а) понуђач – продавац након закључења уговора обавести наручиоца да због више силе (хаварије у хладњачи) извесно, неодређено време неће бити у могућности да испоручује добра сагласно закљученом уговору, а уговором се обавезао да испоруку обавља дневно будући да наручилац има потребу набавке намирница дневно 145
- б) наручилац, након закључења уговора, утврди да је понуђач у понуди на основу које је уговор закључен навео 20 пута нижу цену једног од артикала од тржишне, те, поред тога, тврди да артикал који је он доставио по техничким карактеристикама одговара траженом, што не одговара истини, а уговором је предвиђена дневна испорука предмета набавке и набавка је наручиоцу хитна 145
16. Иницијатива за измену дела Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла, за који подносилац иницијативе сматра:
-

-
- а) „да је у члану 5. став 1) потребно да после речи „или прераде“ стоји везник „и“, а не речца „или“ и да се тај став по свом суштинском значењу изједначи са ставом 2. где се одређује максимална вредност свих увезених материјала до 50% од укупне цене домаћег производа“ 147
- б) „да и ставови из члана 6. морају бити равноправно третирани са значајем ставова 1) и 2) из члана 5, посебно ставови 15) и 16) о једноставном склапању и једноставним поступцима са робом, јер се тиме поштује намера доносиоца Закона о јавним набавкама и Правилника о одређивању доказа да би се заштитила реална или стварна домаћа производња у пословима јавних набавки“ 147
17. а) Да ли је, са становишта Закона о јавним набавкама, могуће закључити уговор који се потписује у једној календарској (буџетској) години у којој и започиње реализација тог уговора, с тим што се реализација уговора завршава у следећој календарској (буџетској) години? 150
- б) Да ли је код уговора чија се реализација протеже на две календарске (буџетске) године неопходно да целокупна средства (која одговарају процењеној вредности јавне набавке) буду обезбеђена у календарској (буџетској) години у којој се уговор закључује и делимично реализује (дакле, средства потребна за извршење уговором преузетих обавеза које доспевају у текућој буџетској години) или се део средстава потребан за реализацију уговора у следећој календарској (буџетској) години (дакле, средства потребна за извршење уговором преузетих обавеза које доспевају у наредној буџетској години) обезбеђују у тој, наредној години? 150
- в) Да ли се у Одлуци о покретању поступка јавне набавке о додели уговора чија реализација започиње у једној, а завршава у другој буџетској години исказује целокупна процењена вредност јавне набавке уз назнаку висине износа планираног за реализацију у првој календарској (буџетској) години? 150
-

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Да ли Апотека Крагујевац, као здравствена установа, односно индиректни корисник Републичког завода за здравствено осигурање, може вршити било каква давања без накнаде (у смислу донација, поклона), као и позајмице, корисницима буџета локалне власти? 153
2. Да ли је могуће да се у одлукама о увођењу самодоприноса део прикупљених средстава од самодоприноса определи за рад стручне службе месне заједнице, односно за плате и материјалне трошкове? 154

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у децембру месецу
2010. године 157
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. а) Порески третман реконструкције објеката за вршење делатности (пословно-управне зграде, магацина и помоћних објеката) коју врши власник објеката – обвезник ПДВ, а који је предметне објекте стекао на основу купопродајног уговора од лица које за промет тих објеката није имало обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, као и порески третман њиховог уношења као улог у друго привредно друштво

б) Ко је обвезник пореза на имовину у случају када је привредно друштво које је право својине на непокретностима стекло по основу уговора о купопродаји, на којима нису конституисана права других лица из чл. 2. ст. 1. тач. 3), 5) и 6) Закона о порезима на имовину, те непокретности дало у закуп другом привредном друштву ради обављање угоститељске и трговинске делатности?

в) Да ли обвезник остварује капитални добитак у случају када право својине на непокретности (након извршене реконструкције и процене) уноси као неновчани улог у своје зависно правно лице и по том основу повећава удео у капиталу тог друштва?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2744/2010-04 од 2.12.2010. год.)

а) Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

• Према одредбама члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 61/07, у даљем

тексту: Закон о ПДВ), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона о ПДВ прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона о ПДВ, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ, власник објеката за вршење делатности (пословно-управне зграде, магацина и помоћних објеката), који је предметне објекте стекао на основу купопродајног уговора од

лица које за промет тих објеката није имало обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, има право да ПДВ који му је обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходних учесника у промету за промет добара и услуга које набавља у циљу реконструкције тих објеката, одбије као претходни порез, уз испуњење свих законских услова – да поседује прописану документацију и да предметне објекте користи или да ће их користити за потребе обављања делатности у оквиру које врши промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. опорезиви промет (нпр. давање у закуп), промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, односно промет који се врши у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

- Одредбама члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона о ПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се

новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ, а у складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи ПДВ и плаћа у складу са Законом на први пренос права располагања (који врши обвезник ПДВ) на:

– новоизграђеним грађевинским објектима, у свим степенима изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– новоизграђеним грађевинским објектима, независно од степена изграђености, који као такви могу бити

предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (независно од степена изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године.

Промет грађевинских објеката чија је изградња завршена закључно са 31. децембром 2004. године није предмет опорезивања ПДВ сходно одредбама члана 65. Закона о ПДВ.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, ПДВ се не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. тачка 32) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10) прописано је да је реконструкција извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту којима се: утиче на стабилност и сигурност објекта; мењају конструктивни елементи или технолошки процес; мења спољни изглед објекта; повећава број функционалних јединица; утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја, заштите од пожара и животне средине; мења режим вода; утиче на заштиту природног или непокретног културног добра и његове заштићене околине.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ – власник објеката за вршење делатности (пословно-управне зграде, магацина и помоћних објеката), који је предметне објекте

стекао на основу купопродајног уговора од лица које за промет тих објеката није имало обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, а који је извршио реконструкцију предметних објеката, нема обавезу да приликом уноса тих објеката као улог у друго привредно друштво, обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да се у конкретном случају не ради о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима из члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ.

• Одредбом члана 32. став 1. Закона о ПДВ прописано је да је обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, односно десет година од момента прве употребе за објекте.

Исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза (став 2. истог члана Закона о ПДВ).

У складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник РС“, бр. 67/2005, у даљем тексту: Правилник о исправци одбитка претходног пореза), исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је настала измена услова који су важили за остваривање права на одбитак претходног пореза при набавци или производњи опреме, односно објеката за вршење делатности.

Сагласно одредби става 2. истог члана Правилника о исправци одбитка претходног пореза, календарски месец у којем је настала измена услова за коришћење пореског

одбитка додаје се периоду у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Према одредби члана 3. став 3. Правилника о исправци одбитка претходног пореза, износ исправљеног одбитка претходног пореза утврђује се по следећој формули:

$$\frac{\text{Износ одбитка претходног пореза оствареног при набавци опреме односно објеката за вршење делатности}}{\text{Рок од пет односно десет година из члана 32 став 1. Закона, изражен у броју месеци}} \times \frac{\text{Период из члана 32. став 2. Закона изражен у броју месеци}}{12} = \text{Износ исправљеног одбитка претходног пореза}$$

Код утврђивања дужине периода из члана 32. став 2. Закона о ПДВ, у период у коме стицалац опреме, односно објеката за вршење делатности испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза, рачунаће се и периоди у којима су преносиоци опреме, односно објеката испуњавали услове за остваривање поменутог права (члан 3. став 4. Правилника о исправци одбитка претходног пореза).

Према одредби члана 3. став 5. Правилника о исправци одбитка претходног пореза, износ исправљеног одбитка претходног пореза обвезник је дужан да искаже као дуговани ПДВ у пореској пријави у пореском периоду у којем је настала измена услова који су важили за остваривање права на одбитак претходног пореза при набавци или производњи опреме, односно објеката за вршење делатности.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, када обвезник ПДВ – власник објеката за вршење делатности (пословно-управне зграде, магацина и помоћних објеката), који је предметне објекте стекао на основу купопродајног уговора од лица које за промет тих објеката није имало обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, изврши реконструкцију предметних објеката и по основу те реконструкције оствари право на одбитак ПДВ обрачунатог

од стране обвезника ПДВ – претходних учесника у промету за промет добара и услуга набављених у циљу реконструкције, дужан је да, у пореском периоду у којем је извршио пренос предметних објеката као улог у друго привредно друштво, изврши исправку одбитка претходног пореза оствареног по основу реконструкције предметних објеката. У овом случају, исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је обвезник ПДВ реконструисане објекте унео као улог у друго привредно друштво.

б) Са асџекџа Закона о џорезима на имовину

• Према одредби члана 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на следећа права на непокретности: право својине; право становања; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време; као и на право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари.

Непокретностима, у смислу става 1. тог члана, сматрају се: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

У случају кад на непокретности постоји неко од права из члана 2. став 1. тач. 3), 5) и 6) тог члана (право становања; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време; као и право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине

преко 10 ари), порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине.

Обвезник пореза на имовину на права из члана 2. овог закона је правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије (члан 4. став 1. Закона).

Обавеза по основу пореза на имовину настаје даном стицања права, односно даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе или даном омогућавања коришћења имовине на други начин (члан 10. Закона).

Према одредби члана 34. ст. 1, 3. и 5. Закона, обвезник пореза на имовину дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, до 31. марта године за коју се врши утврђивање пореза. На имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвезник подноси пореску пријаву у року од 10 дана од дана настанка такве промене. Пријава из овог члана подноси се надлежном органу јединице локалне самоуправе у општини на чијој територији се непокретност налази.

Према томе, на право својине на непокретностима које је привредно друштво стекло по основу уговора о купопродаји, на којима нису конституисана права других лица из члана 2. став 1. тач. 3), 5) и 6) Закона (право становања; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време; као и право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари), које се користе за обављање трговинске и угоститељске делатности, порез на имовину плаћа се на право својине, а обвезник пореза је привредно друштво – ималац тог права.

На постојање пореске обавезе власника непокретности није од утицаја чињеница да је власник те непокретности дао у закуп другом привредном друштву, ради обављања угоститељске и трговинске делатности.

Ако привредно друштво одређене непокретности чији је власник (како се наводи, хотел и магацин) уложи у друго привредно друштво чији је оснивач, ради повећања свог оснивачког улога у том привредном друштву, настанком пореске обавезе по основу пореза на имовину стицаоца права (привредног друштва у које је улагање непокретности извршено) престаје пореска обавеза преносиоца права – улагача непокретности. У року од десет дана од дана настанка пореске обавезе за стицаоца права, а престанка пореске обавезе за преносиоца права – улагача, стицалац права својине је дужан да пореском органу надлежном према месту непокретности пријави настанак, а преносилац права – улагач да пријави престанак пореске обавезе по основу пореза на имовину.

- Према одредби члана 31. став 1. тачка 3) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

Према томе, када привредно друштво одређене непокретности чији је власник (како се наводи, хотел и магацин) уложи у друго привредно друштво чији је оснивач, ради повећања свог оснивачког улога у том привредном друштву, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

С обзиром на то да се, сходно одредби члана 39. став 2. Закона, порез на пренос апсолутних права (што значи и пореско ослобођење по наведеном основу) утврђује решењем надлежног пореског органа, обвезник пореза на пренос апсолутних права је дужан да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу са документацијом потребном за

утврђивање пореске обавезе, односно из које произлази основаност права на пореско ослобођење.

в) Са аспекта Закона о порезу на добити правних лица

У складу са одредбом члана 27. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду имовине наведене у ставу 1. овог члана, између осталог, и удела у капиталу правних лица. Капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона (члан 27. став 2. Закона).

Одредбом члана 29. став 1. Закона, прописано је да се за сврху одређивања капиталног добитка, набавном ценом сматра цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са овим законом.

Према прописима којима се уређују привредна друштва, члан друштва са ограниченом одговорношћу стиче удео у основном капиталу друштва сразмерно вредности улога. Такође (а у складу са одредбама истог закона), основни капитал привредног друштва може се повећавати, односно смањивати, на начин који је прописан тим законом.

У конкретном случају, обвезник (на основу закљученог купопродајног уговора) стиче право својине на непокретности коју (након извршене реконструкције и процене) уноси као неновчани улог у своје зависно правно лице.

У случају када обвезник уноси неновчани улог (право својине на непокретности, у конкретном случају) у своје зависно правно лице и по том основу (сразмерно вредности унете непокретности) повећава удео у капиталу (зависног) друштва, Министарство финансија сматра да се у том случају ради о преносу имовине уз накнаду, у смислу члана 27. Закона.

С тим у вези, (позитивна) разлика између (процењене) вредности по којој је предметна непокретност унета у зависно привредно друштво и њене набавне цене (односно цене по којој је обвезник стекао ту непокретност, увећане за накнадна улагања извршена на непокретности која се укључују у књиговодствену вредност конкретне непокретности у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ), умањене по основу амортизације, према мишљењу Министарства финансија представља капитални добитак, који се укључује у опорезиву добит обвезника приликом израде годишњег пореског биланса на Обрасцу ПБ 1 који је прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/2004).

Министарство финансија напомиње да у сваком конкретном случају Пореска управа у поступку пореске контроле утврђује све неопходне чињенице (на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и других исправа и доказа), у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, које су од утицаја на висину пореске обавезе.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуге ангажовања извођача за наступ на концерту који привредно друштво – обвезник ПДВ врши организатору концерта на основу закљученог уговора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3473/2010-04 од 28.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредбама члана 17. став 2. Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царина, друге увозне дажбине и остали јавни приходи, осим ПДВ, као и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, када привредно друштво – обвезник ПДВ, на основу уговора закљученог са организатором концерта, ангажује извођача за наступ на концерту тако што са њим закључи уговор о наступу, у том случају привредно друштво – обвезник ПДВ врши организатору концерта промет услуге за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом. У овом случају основицу за обрачунавање ПДВ чини укупан износ накнаде коју привредно друштво – обвезник ПДВ прима или треба да прими за промет предметне услуге, укључујући и укупан износ трошкова ангажовања извођача (ауторски хонорар, припадајући порези и доприноси и др) које зарачунава примаоцу услуге – организатору концерта, без ПДВ.

Министарство финансија напомиње да чињенице од утицаја на опорезивање у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

2. Порески третман промета услуге здравственог прегледа запослених у кухињама и ресторанима Управе за заједничке послове републичких органа који врши здравствена установа – обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3497/2010-04 од 28.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши

у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 7) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга које пружају здравствене установе у складу са прописима који регулишу здравствену заштиту, укључујући и смештај, негу и исхрану болесника у тим установама, осим апотека и апотекарских установа.

Према одредби члана 22. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 7) Закона односи се на превентивне, дијагностичко-терапијске и рехабилитационе услуге које пружају домови здравља, болнице, заводи, заводи за заштиту здравља, клинике, институти, здравствени центри, клиничко-болнички центри и клинички центри у складу са прописима који уређују здравствену заштиту, као и на смештај, негу и исхрану болесника у тим установама, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

Сагласно одредби члана 2. став 2. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, 72/09 и 88/10), здравствена заштита, у смислу овог закона, обухвата спровођење мера за очување и унапређење здравља грађана, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља м благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, Министарство финансија је мишљења да обвезник ПДВ из члана 22. Правилника, који врши промет услуга здравственог прегледа запослених у кухињама и ресторанима Управе за заједничке послове републичких органа, нема обавезу

да на накнаду за промет предметних услуга обрачуна ПДВ, нити право на одбитак претходног пореза по основу пружања ових услуга.

3. Порески третман промета инжењерских услуга које обвезник ПДВ – домаће привредно друштво врши страном лицу, као и обавеза исказивања накнаде остварене за промет ових услуга у пореској пријави пореза на додату вредност (Образац ПППДВ)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3672/2010-04 од 27.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – домаће привредно друштво врши промет

инжењерских услуга лицу које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште или боравиште (у даљем тексту: страном лице), местом промета предметних услуга сматра се иностранство, што значи да промет ових услуга није предмет опорезивања ПДВ. На накнаду за промет инжењерских услуга пружених страном лицу не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, а обвезник ПДВ - пружалац услуга има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

Сагласно одредби члана 11. став 7. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник), у делу I. Обрасца ПППДВ не исказују се подаци о износу накнаде за промет добара и услуга који се не сматра прометом добара и услуга у складу са чланом 6. Закона, односно за промет добара и услуга који није предмет опорезивања ПДВ у складу са Законом.

У складу са наведеном одредбом Правилника, податак о износу накнаде за промет инжењерских услуга који обвезник ПДВ – домаће привредно друштво врши страном лицу не исказује се у пореској пријави пореза на додату вредност (Образац ПППДВ), с обзиром да је реч о накнади за промет услуга који није предмет опорезивања ПДВ.

4. Право на рефундацију ПДВ купца првог стана у случају када је купац стана уговорену цену стана са ПДВ у потпуности исплатио лицу са којим продавац стана има закључен уговор о цесији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3628/2010-04 од 27.12.2010. год.)

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07,

у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Сходно наведеним законским одредбама, ако купац првог стана не исплати уговорену цену стана са ПДВ продавцу, већ лицу са којим продавац има закључен уговор о цесији, мишљење Министарства финансија је да у овом случају није испуњен услов за остваривање права на рефундацију ПДВ купцу првог стана прописан одредбом члан 5ба став 2. тачка 2) Закона.

5. Порески третман промета услуга постављања, опремања и брендирања штандова које на сајмовима у иностранству врши обвезник ПДВ наручиоцу предметних услуга са територије Републике Србије

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-3635/2010-04 од 24.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место где је услуга стварно пружена, ако се ради о радовима на покретним стварима (члан 12. став 3. тачка 3) подтачка (4) Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, на накнаду за промет услуга постављања, опремања и брендирања штандова на сајмовима у иностранству који врши обвезник ПДВ наручиоцу предметних услуга са територије Републике Србије, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да се местом промета ових услуга сматра место где су услуге стварно пружене, у конкретном случају иностранство. Министарство финансија напомиње да по основу промета предметних услуга обвезник ПДВ – пружалац услуга има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

6. Право обвезника ПДВ – закупца да ПДВ обрачуна од стране обвезника ПДВ – претходног учесника у промету за промет добара и услуга које обвезник ПДВ – купац набавља за редовно одржавање и употребу закупљеног добра, одбије као претходни порез

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3593/2010-04 од 23.12.2010. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачуна у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – купац има право да ПДВ који му је обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходног учесника у промету за промет добара

и услуга које обвезник ПДВ – купац набавља за редовно одржавање и употребу закупљеног добра, одбије као претходни порез, уз испуњење законских услова – да поседује прописану документацију која гласи на име обвезника ПДВ – купца, као и да набављена добра и примљене услуге користи или да ће их користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

7. Порески третман промета услуга превоза хуманитарне помоћи у железничком саобраћају који без накнаде врши обвезник ПДВ – ЈП „Железнице Србије“, на територији Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3471/2010-04 од 23.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Са прометом добара уз накнаду, у складу са одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, изједначава се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана

5. став 4. овог закона сматра набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, без ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга превоза хуманитарне помоћи у железничком саобраћају који без накнаде врши обвезник ПДВ – ЈП „Железнице Србије“, на територији Републике Србије, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18% (на основицу коју чини цена коштања те или сличне услуге у моменту промета, без ПДВ) и плаћа у складу са Законом, осим ако је реч о промету услуга превоза из члана 24. Закона за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

8. Да ли предузетник – обвезник ПДВ има обавезу да обрачуна и плати ПДВ на залихе добара предузетничке радње у моменту стицања права на пензију?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3560/2010-04 од 23.12.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 4. тачка 1) Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица.

Узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно (став 5. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, у случају брисања предузетничке радње из регистра привредних субјеката, обвезник ПДВ – предузетник је дужан да обрачуна и плати ПДВ на залихе добара предузетничке радње по основу чије набавке је имао право на одбитак претходног пореза, на основу коју, у складу са одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини набавна цена тих добара, с обзиром да се, у овом случају, ради о узимању добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе физичког лица – оснивача предузетничке радње.

Међутим, обвезник ПДВ – предузетник који је, у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање, остварио право на пензију, а који наставља да обавља делатност као предузетник (што значи да не долази до брисања предузетничке радње из регистра привредних субјеката), нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ на залихе добара предузетничке радње у моменту стицања права на пензију.

9. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета услуге ванлинијског превоза радника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3636/2010-04 од 22.12.2010. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 12) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет комуналних услуга.

Одредбом члана 12. став 1. тачка 4) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05 и 63/07) прописано је да се комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају, између осталог, и услуге превоза путника у градском саобраћају.

Сагласно одредби члана 5. став 1. тачка 4) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), превоз путника у градском саобраћају је обављање превоза путника на подручју града и другог насеља, као и превоз између насељених места на територији града, односно другог насеља у општини трамвајима, тролејбусима, аутобусима.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ако се промет услуге превоза радника врши на регистрованим линијама за превоз путника у градском саобраћају на подручју града и другог насеља, као и између насељених места на територији града, односно другог насеља у општини трамвајима, тролејбусима или аутобусима, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 8%.

Међутим, на промет услуге ванлинијског превоза радника, на подручју града и другог насеља, као и између насељених места на територији града, односно другог насеља у општини, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да за промет ове услуге није прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8%.

10. Да ли је Директорат цивилног ваздухопловства обвезник ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03604/2010-04 од 20.12.2010. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07,

у даљем тексту: Закон) прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга ш делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе обвезници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

Одредбом члана 233. став 1. Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 73/10) прописано је да се овим законом оснива Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије као јавна агенција над којом оснивачка права врши Влада у име Републике Србије и која, као јавно овлашћење, обавља послове државне управе који су јој овим законом поверени.

Директорат има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом и другим прописима (став 2. члана 233. Закона о ваздушном саобраћају).

Према одредби члана 234. став 1. Закона о ваздушном саобраћају, Директорат доноси прописе и првостепене управне акте кад је за то овлашћен овим законом или другим прописом, издаје јавне исправе и води евиденције за које је овлашћен овим законом или другим прописом, обавља одит (проверу) над ваздухопловним субјектима, учествује у раду међународних ваздухопловних организација и институција и њихових радних тела, сарађује с надлежним органима других држава и обавља друге послове одређене овим законом или другим прописом.

Директорату се поверавају послови државне управе за које је овлашћен овим законом, а који се односе на доношење прописа и првостепених управних аката, издавање јавних исправа и вођење евиденција (став 2. члана 234. Закона о ваздушном саобраћају).

У ставу 3. истог члана Закона о ваздушном саобраћају прописано је да је Директорат национално надзорно тело Републике Србије у ваздушној пловидби, према прописима Европске уније, и као такав издаје сертификат о оспособљености за пружање услуга у ваздушној пловидби и проверава да ли пружаоци услуга у ваздушној пловидби и даље испуњавају услове за пружање услуга.

Према одредбама члана 241. Закона о ваздушној пловидби, Директорат обезбеђује средства за обављање послова из свог делокруга из:

1) накнада за које је овим законом прописано да се плаћају Директорату;

2) дела накнада које се плаћају у складу са Мултилатералним споразумом о рутним накнадама или другим потврђеним међународним уговорима и дела терминалних накнада, утврђених годишњом трошковном базом на име извршавања регулаторних и надзорних послова;

3) накнаде коју, за унапређење ваздушног саобраћаја, плаћају сви путници у јавном авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома;

4) накнаде коју, за унапређење ваздушног саобраћаја, плаћају корисници ваздухоплова по тони превезене поште и робе у авио-превозу у одласку, посредством оператера аеродрома;

5) осталих извора, у складу са законом.

Сагласно наведеним законским одредбама, за промет услуга које Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, као јавна агенција над којом оснивачка права врши Влада у име Републике Србије, обавља из делокруга своје надлежности у складу са Законом о ваздушном саобраћају, Директорат није обвезник ПДВ.

11. Порески третман промета без накнаде добара – цевног материјала, као и промета без накнаде услуге обезбеђивања про-

јектне документације за измештање и реконструкцију магистралног челичног цевовода који привредно друштво – обвезник ПДВ врши лицу на које гласи грађевинска дозвола за извођење предметних радова – јавном комуналном предузећу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1854/2010-04 од 20.12.2010. год.)

Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредбама члана 4. став 4. тачка 2) и члана 4. став 5. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона прописано је да се са прометом услуга изједначава свако друго пружање услуга без накнаде.

Сагласно одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона, сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета.

Сходно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – „Valman“ d.o.o., на основу споразума о регулисању

међусобних права и обавеза у послу измештања и реконструкције магистралног челичног ценовода, изврши лицу на које гласи грађевинска дозвола за извођење предметних радова – ЈКП „Водовод“ промет без накнаде добара – ценовог материјала, дужан је да за тај промет обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом, под условом да је ПДВ обрачунат у претходној фази промета на предметна добра или њихове саставне делове могао да одбије у потпуности или сразмерно. Основицу за обрачунавање ПДВ за промет без накнаде ценовог материјала набављеног од другог лица чини набавна цена тих добара, тј. цена по којој се та или слична добра могу набавити у моменту промета, без ПДВ, док основицу за обрачунавање ПДВ на промет ценовог материјала произведеног од стране привредног друштва „Valman“ d.o.o. чини цена коштања тих добара у моменту промета, без ПДВ.

На промет без накнаде услуге обезбеђивања пројектне документације за измештање и реконструкцију магистралног челичног ценовода (израђене по налогу обвезника ПДВ – „Valman“ d.o.o. од стране другог лица), а који обвезник ПДВ – „Valman“ d.o.o. врши лицу на које гласи грађевинска дозвола за извођење предметних радова – ЈКП „Водовод“, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом. У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ чини набавна цена те услуге у моменту промета предметне услуге, без ПДВ.

12. Порески третман промета услуга организовања узимања узорака крви из пулчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама ћелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1029/2010-04 од 16.12.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга организовања узимања узорача крви из пупчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама хелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши обвезник ПДВ, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да за промет ових услуга Законом није предвиђено пореско ослобођење.

13. Порески третман промета услуга превоза које су непосредно повезане са транзитом добара упућених из иностранства на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3332/2010-04 од 16.12.2010. год.)

Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 Ђисправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са овим законом.

Сагласно одредби члана 11. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са транзитом добара, обвезник може да оствари ако поседује:

1) документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др);

2) документ о извршеној услузи превоза (ЦМР, ЦИМ, манифест и др);

3) оригинал или оверену копију ТИР карнета или АТА карнета којима се доказује да су добра у поступку транзита превозним средствима.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Уредбом о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05), у члану 2, прописано је да се на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет услуга превоза које су непосредно повезане са транзитом добара упућених из иностранства на територију АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ – пружалац услуга превоза има право на одбитак претходног пореза по том основу. Да би остварио предметно пореско ослобођење обвезник ПДВ – пружалац услуга превоза треба да поседује документ на основу којег се врши услуга превоза (уговор, рачун и др), документ о извршеној услузи превоза (ЦМР, ЦИМ, манифест и др), као и оригинал или оверену копију ТИР карнета или АТА карнета, којима се доказује да су добра у поступку транзита превозним средствима.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ – пружалац услуга превоза које су непосредно повезане са транзитом добара упућених из иностранства на територију АПКМ, може да оствари пореско ослобођење у пореском периоду у којем је извршио промет предметних услуга, ако до истека рока за подношење пореске пријаве за тај порески период поседује прописане доказе. Ако обвезник ПДВ до истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у којем је извршио предметни промет не прибави доказе потребне за остваривање пореског ослобођења, дужан је да за извршени промет услуга обрачуна и плати ПДВ, као и да податке о том промету искаже у пореској пријави коју подноси за порески период у којем је промет извршен, у складу са одредбама Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник). У пореској пријави за порески период у којем обвезник ПДВ обезбеди доказе неопходне за остваривање пореског ослобођења, обвезник ПДВ, сходно одредби члана 11. став 3. тачка 1) и одредбама члана 11в

Правилника, исказује податке о износу накнаде за извршени промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, као и податке о смањењу пореске основице и износа обрачунатог ПДВ.

14. Порески третман промета добара који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, при чему су предметна добра остала у складишту продавца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3555/2010-04 од 16.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Код испоруке у низу једног истог добра, код које први испоручилац преноси право располагања непосредно последњем примаоцу добра, свака испорука у низу сматра се посебном испоруком (члан 4. став 7. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када је реч о испоруци у низу једних истих добара, код које први испоручилац преноси право располагања непосредно последњем примаоцу добара, свака испорука у низу сматра се посебном испоруком, тј. посебним прометом добара. За сваки од ових промета посебно,

утврђује се место, време и порески третман – да ли је промет опорезив ПДВ или је за тај промет прописано пореско ослобођење, у складу са Законом.

Према томе, када обвезник ПДВ изврши промет добара другом обвезнику ПДВ, при чему су предметна добра остала у складишту продавца, обвезник ПДВ – продавац добара дужан је да по основу извршеног промета обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. По основу набавке предметних добара обвезник ПДВ – купац може да оствари право на одбитак претходног пореза ако испуњава услове прописане одредбама члана 28. Закона. Наиме, према одредбама члана 28. Закона, обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат за промет добара од стране претходног учесника у промету – обвезника ПДВ, одбије као претходни порез, ако поседује рачун (или други документ који служи као рачун) издат у складу са Законом од стране претходног учесника у промету у којем је наведен као прималац добара и ако набављена добра користи или да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици). Када обвезник ПДВ изврши опорезиви промет добара са складишта свог добављача, обвезник ПДВ је дужан да обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

15. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивим целинама (станови, пословни простора и сл) у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, чија је изградња започета 2006. године, који врши инвеститор – обвезник ПДВ, у

случају када је инвеститор у току изградње предметног објекта био брисан из система ПДВ, па се поново определио за обавезу плаћања ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3520/2010-04 од 15.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбама члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др) сматрају делови предметних

објеката, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Према одредби члана 2. тачка 21) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10), инвеститор јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола.

У смислу наведених законских одредаба, а имајући у виду да оригинарно право својине на грађевинском објекту има лице на које гласи грађевинска дозвола и за чије потребе се гради објекат, први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта врши инвеститор.

Према томе, на први пренос права располагања на економски дељивим целинама (станови, пословни простор и сл) у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, чија је изградња започета 2006. године, а који врши инвеститор – обвезник ПДВ, ПДВ се обрачунава по прописаној стопи ПДВ на основицу коју, у складу са одредбама члана 17. Закона, чини накнада, без ПДВ, коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за предметни промет. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом.

Министарство финансија напомиње да на порески третман првог преноса права располагања на економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, који врши инвеститор – обвезник ПДВ, није од утицаја то што инвеститор није био обвезник ПДВ током читавог временског периода у којем је градио објекат, односно што је у току изградње предметног објекта био брисан из система ПДВ, па се поново определио за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу.

16. Порески третман преноса новчаних средстава који врши Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и

шумарство АП Војводина обвезнику ПДВ – Енолошкој станици, а на име реализације „Програма мера за унапређење пољопривреде путем саветодавног рада пољопривредних стручних служби АП Војводине у 2010. години“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3574/2010-04 од 15.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, у случају када Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Аутономне покрајине Војводина преноси новчана средства обвезнику ПДВ – Енолошкој станици Вршац д.о.о, на основу закљученог уговора, а на име реализације „Програма мера за унапређење пољопривреде путем саветодавног рада пољопривредних стручних служби АП Војводине у 2010. години“,

реч је о промету услуга за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ од 18%. У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде – примљених новчаних средстава у који није укључен ПДВ.

17. Порески третман промета услуге посредовања код услуге смештаја у угоститељском објекту који се налази у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-00434/2010-04 од 14.12.2010. год.)

• Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима (одредба члана 12. став 3. тачка 1) Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да се место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из

става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана, одређује према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања.

У складу са наведеним законским одредбама, место промета услуге смештаја у угоститељском објекту одређује се према месту у којем се објекат налази. С тим у вези, место промета услуге посредовања код промета услуге смештаја у угоститељском објекту одређује се према месту у којем се објекат налази.

Према томе, ако је у конкретном случају реч о промету услуге посредовања код услуге смештаја у угоститељском објекту који се налази у иностранству, промет услуге посредовања није предмет опорезивања ПДВ. То значи да обвезник ПДВ који врши промет услуге посредовања код услуге смештаја у угоститељском објекту који се налази у иностранству није дужан да на накнаду за извршени промет обрачуна ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

Међутим, ако обвезник ПДВ пружа услуге посредовања код услуге смештаја у угоститељском објекту који се налази на територији Републике Србије, у том случају обвезник ПДВ – посредник је дужан да на накнаду за предметни промет, без ПДВ, обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

- Према одредби члана 35. став 1. Закона, туристичком агенцијом, у смислу овог закона, сматра се обвезник који путницима пружа туристичке услуге и у односу на њих иступа у своје име, а за организацију путовања прима добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе.

Туристичке услуге које пружа туристичка агенција сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом (одредба члана 35. став 2. Закона).

Место вршења јединствене туристичке услуге утврђује се у складу са чланом 12. ст. 1. и 2. овог закона (одредба члана 35. став 2. Закона).

Сагласно наведеном, место промета јединствене туристичке услуге одређује се према месту у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице. Такође, место промета услуге посредовања код промета јединствене туристичке услуге одређује се према месту у којем пружалац јединствене туристичке услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Према томе, ако је у конкретном случају реч о промету услуге посредовања код јединствене туристичке услуге коју пружа туристичка агенција са седиштем на територији Републике Србије, односно пословна јединица страног лица која има седиште на територији Републике Србије, обвезник ПДВ – посредник је дужан да на накнаду за предметни промет, без ПДВ, обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. По основу овог промета обвезник ПДВ – посредник има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

18. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације „Програма усавршавања у области реформе сектора безбедности“ у оквиру Министарства одбране, финансираних средствима донације британског Министарства спољних послова и Министарства одбране Краљевине Норвешке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3250/2010-04 од 14.12.2010. год.)

Сагласно одредби члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 Бисправака, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија

и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

На основу Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Краљевине Норвешке о сарадњи у области одбране потврђеног Законом о потврђивању Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Краљевине Норвешке о сарадњи у области одбране („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 1/2010) и Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске о сарадњи у области одбране потврђеног Законом о потврђивању Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске о сарадњи у области одбране („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 1/2010), закључен је Протокол о донацији између британског Министарства спољних послова, Министарства одбране Републике Србије и Министарства одбране Краљевине Норвешке, у вези са реализацијом „Програма усавршавања у области реформе сектора безбедности“ којим је у тачки 7. прописано да ће добра и услуге набављене из средстава донације сагласно овом протоколу, а за потребе имплементације Програма, бити ослобођене плаћања ПДВ и царина, сагласно законима и прописима Републике Србије.

Сагласно наведеном, на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру реализације „Програма усавршавања у области реформе сектора безбедности“ у циљу развијања вишег нивоа војног образовања у оквиру Министарства одбране Републике Србије, финансираних средствима донације, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши

предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. Наведено пореско ослобођење остварује се на начин и по поступку који су предвиђени Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07), као и одредбама члана 8. Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 68/05) када је реч о увозу добара.

19. Право на рефундацију ПДВ по основу куповине економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног пословног објекта назване пословним апартманом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3552/2010-04 од 14.12.2010. год.)

1. Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др) сматрају делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се први пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделитема на тим добрима (у даљем тексту: стан).

Сагласно одредби члана 3. Закона о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 101/05), станом, у смислу овог закона, сматра се једна или више просторија намењених и подобних за становање које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта – стана, па и стана названог апартманом, који врши обвезник ПДВ – инвеститор, ПДВ се обрачунава по посебној стопи ПДВ од 8% и плаћа у складу са Законом, док се на промет економски дељивих целина у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта које се не сматрају становима, ПДВ обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

Одредбом члана 56а став 1. Закона прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог

захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Одредбом члана 10а став 2. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“ бр. 107/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се становима, у смислу овог правилника, сматрају стамбени објекти, економски дељиве целине у оквиру тих објеката, као и власнички удели на тим добрима.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, а уз испуњење услова прописаних Законом и Правилником, по основу куповине првог стана, па и стана названог апартманом, купац првог стана има право на рефундацију ПДВ.

Међутим, купац економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног пословног објекта назване пословним апартманом, за чији је први пренос права располагања обрачунат ПДВ по општој стопи ПДВ од 18%, нема право на рефундацију ПДВ из члана 56а став 1. Закона по основу куповине тог апартмана, с обзиром да се ова економски дељива целина, према мишљењу Министарства финансија, не сматра станом у смислу одредаба члана 23. став 2. тачка 14) Закона и члана 10а Правилника.

2. Поводом питања у вези са правом обвезника ПДВ који врши откуп пољопривредних и шумских производа, односно који прима пољопривредне услуге, да надокнаду обрачунату у одређеном проценту на вредност примљених добара или услуга и плаћену лицу које је, у складу са члана 38. став 1. Закона, било дужно да поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу, одбије као претходни порез у смислу члана 28. и члана 34. став 4. Закона, Министарство финансија дало је мишљење број 414-00-99/2009-04 од 20.11.2009. године, које садржи одговор на постављено питање.

20. Да ли Суботичка бискупија може да се евидентира у систем ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03295/2010-04 од 13.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. Закона.

Одредбом члана 8. став 1. Закона прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши

испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Према одредби члана 33. став 1. Закона, лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 4.000.000 динара, односно ако при отпочињању обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ, прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Одредбом става 2. члана 38. Закона, у истом року евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара.

Сагласно наведеном, обвезник који самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, а који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, дужан је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу (у року од 10 дана по истеку пореског периода). Мали обвезник може да се одреди за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве, прописане овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће

године, под условом да је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет у износу већем од 2.000.000 динара. Такође, могућност опредељивања за обавезу плаћања ПДВ има и лице које при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара. У овом случају пореска пријава подноси се у року од 10 дана по истеку пореског периода.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да се у укупан промет на основу којег постоји обавеза, односно могућност евидентирања у систем ПДВ урачунава промет добара и услуга независно од пореског третмана тог промета, тј. независно од тога да ли је промет опорезив ПДВ (нпр. давање у закуп пословног простора ...) или је за промет прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, односно пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза (нпр. услуге верског карактера од стране регистрованих цркава и верских заједница и са тим услугама непосредно повезани промет добара и услуга, давање у закуп земљишта ...).

Када је реч о праву на рефакцију ПДВ традиционалним црквама и верским заједницама, Министарство финансија указује да се ово право може остварити у складу са одредбама члана 55. Закона и члана 6. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07).

21. Порески третман промета средстава за дезинфекцију коже и руку

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-32782010-04 од 13.12.2010. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07,

у даљем тексту: Закон), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби члана 23. става 2. тачка 5) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет материјала за дијализу.

Према одредби члана 5. тачка 7) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05 и 63/07), материјалом за дијализу, у смислу члана 23. став 2. тачка 5) Закона, сматрају се и средства за дезинфекцију апарата, материјала, коже и руку.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет средстава за дезинфекцију коже и руку, која се, између осталог, сматрају материјалом за дијализу, ПДВ се обрачунава по посебној стопи ПДВ од 8% и плаћа у складу са Законом.

22. Порески третман промета и увоза уложака за инконтиненцију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3498/2010-04 од 13.12.2010. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 4) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава – производа који се хируршки уграђују у организам.

Одредбама члана 3. став 1. тачка 11) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се ортотичким

и протетичким средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 4) Закона, сматрају помагала код тешкоћа са мокрењем:

- (1) урин кесе,
- (2) диск подлога за стому,
- (3) скупљач мокраће (уринал),
- (4) уринрецептор,
- (5) урин кеса са уграђеном диск подлогом,
- (6) самолепиви уринални кондом,
- (7) стални урин катетер или ПВЦ урин катетер за једнократну употребу,
- (8) папирне пелене за одрасле,
- (9) вагикон.

Сагласно одредби члана 10. Правилника, посебна стопа од 8% примењује се и код увоза добара из чл. 2–9. овог правилника, ако су та добра у истоветном називу разврстана, односно обухваћена прописом којим се уређује царинска тарифа.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, а с обзиром да Законом и Правилником није предвиђено опорезивање промета и увоза уложака за инконтиненцију по посебној стопи ПДВ од 8%, на промет и увоз ових добара ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

23. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (возна средства – вишеделне електромоторне гарнитуре) између ЈП „Железнице Србије“ и Европске банке за обнову и развој, за који је Република Србија гарант

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3296/2010-04 од 10.12.2010. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану

24. став 1. тачка 16б), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Уговором о зајму (возна средства – вишеделне електромоторне гарнитуре) између ЈП „Железнице Србије“ и Европске банке за обнову и развој, који је потписан 8. маја 2009. године, у члану I одељак 1.01 предвиђено је, између осталог, да су све одредбе Стандардних услова пословања Банке од 1. октобра 2007. године овим унесене у овај уговор и да ће бити примењиване са истим дејством као да су у потпуности наведене у уговору.

Уговор о гаранцији између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој потврђен је Законом о потврђивању Уговора о гаранцији (возна средства – вишеделне електромоторне гарнитуре) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 105/09).

Одредбом члана VI тачка 6.01. Порези подтачка (б) Стандардних услова пословања Европске банке за обнову и развој од 1. октобра 2007. године прописано је да се средства зајма не повлаче због плаћања било којих пореза који се убирају од стране члана или на његовој територији.

Сагласно наведеном, на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (возна средства – вишеделне електромоторне гарнитуре) између ЈП „Железнице Србије“ и Европске банке за обнову и развој, за који је Република Србија гарант, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши промет добара, односно услуга има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом. Наведено пореско ослобођење остварује се на начин и

по поступку који су предвиђени Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07), као и одредбама члана 8. Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 68/05) када је реч о увозу добара.

24. Исправка одбитка претходног пореза у случају смањења основице за обрачун ПДВ за увоз добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3437/2010-04 од 10.12.2010. год.)

Увоз добара, према одредби члана 7. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 19. став 1. Закона, основица код увоза добара је вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима.

Према одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу из става 1. овог члана урачунава се и акциза, царина и друге увозне дажбине и остали јавни приходи, осим ПДВ, као и сви споредни трошкови који су настали до првог одредишта у Републици.

Одредбом члана 21. став 8. Закона прописано је да се одредбе овог закона примењују ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ.

Према одредби члана 31. став 4. Закона, ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је

дужан да, на основу царинског документа или одлуке царинског органа, исправи одбитак претходног пореза у складу са том изменом.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је измењена основица (став 5. истог члана Закона).

Одредбом члана 11г став 4. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) прописано је да обвезник ПДВ који врши смањење претходног пореза у складу са чланом 31. став 4. Закона, у пољу 106 пореске пријаве (Образац ПППДВ) смањује износ ПДВ који се може одбити као претходни порез за износ ПДВ за који се смањује износ претходног пореза.

Ако износ из става 4. овог члана није довољан да би се извршило смањење претходног пореза, обвезник ПДВ повећава износ обрачунатог ПДВ под редним бројем 3. – у пољу 103 за износ за који није могао да изврши смањење претходног пореза (члан 11г став 5. Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, у случају када је обвезник ПДВ одбио плаћени ПДВ за увоз добара као претходни порез, а након тога надлежни царински орган донео решење којим се одобрава повраћај царине и утврђује износ ПДВ који обвезник ПДВ није био дужан да плати за увоз добара, у пореској пријави за порески период у којем је решење царинског органа постало правоснажно, обвезник ПДВ је дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза на начин који је прописан одредбама члана 11г ст. 4. и 5. Правилника.

На основу решења надлежног пореског органа о смањењу износа царине и других увозних дажбина у којем је наведен износ више плаћеног ПДВ за увоз добара, обвезник ПДВ има право да, у складу са одредбама члана 10. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 53/10), поднесе Пореској управи захтев за повраћај више наплаћеног

ПДВ након подношења пореске пријаве у којој је извршио исправку одбитка претходног пореза. Поред тога, Министарство финансија напомиње да, ако обвезник ПДВ није извршио исправку одбитка претходног пореза у пореском периоду у којем је решење царинског органа постало правоснажно, већ у неком наредном пореском периоду, право на повраћај више наплаћеног ПДВ, на основу поднетог захтева, стиче након подношења пореске пријаве у којој је извршио исправку одбитка претходног пореза.

25. Порески третман промета услуге пресељења гробља

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3484/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 12) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет комуналних услуга.

Одредбама члана 12. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту:

Правилник) прописано је да се комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају:

- 1) пречишћавање и дистрибуција воде;
- 2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- 3) производња и снабдевање паром и топлом водом;
- 4) превоз путника у градском саобраћају;
- 5) одржавање чистоће у градовима и насељима у општини;
- 6) уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина;
- 7) одржавање улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима;
- 8) одржавање депонија;
- 9) уређење и одржавање гробља и сахрањивање.

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, промет услуга пресељења гробља опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се предметне услуге не сматрају услугама из члана 23. став 2. тачка 12) Закона и члана 12. Правилника за које је прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8%.

26. Порески третман промета добара или услуга који врши обвезник ПДВ у оквиру изградње објекта Сигурна кућа у случају када ту градњу, као инвеститор, финансира НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ новчаним средствима прикупљеним у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3477/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сходно наведеним законским одредбама, примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга), не сматра се предметом опорезивања ПДВ. Међутим, ако се из добијених новчаних средстава врши набавка добара или услуга у земљи, испоручилац добара, односно пружалац услуга, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Према томе, када НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ прими новчана средства прикупљена у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“ и тим средствима, као инвеститор, финансира изградњу објекта Сигурна кућа, обвезник ПДВ који врши промет добара или услуга у оквиру изградње предметног објекта дужан је да по том основу обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да у овом случају не постоји законски основ за остваривање пореског ослобођења.

27. Порески третман штампања уџбеника у случају када обвезник ПДВ – штампарија штампа уџбенике на сопственом материјалу и

испоручује их страном лицу – наручиоцу, при чему предметна добра остају на територији Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3433/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 7) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет уџбеника и наставних средстава.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се уџбеницима, у смислу члана 23. став 2. тачка 7) Закона, сматрају књиге које су основно наставно средство за употребу у основној и средњој школи, чији је садржај утврђен наставним планом и програмом и планом уџбеника, а које су, у складу са законом којим се уређују уџбеници и друга наставна средства (у даљем тексту: Закон о уџбеницима) и у складу са законом којим се уређују основи система образовања и васпитања, одобрене за употребу као уџбеници, односно књиге које су, у складу са Законом о уџбеницима, одобрене за употребу у вишој школи, факултету и универзитету, као основни и помоћни уџбеници.

Према ставу 2. истог члана Правилника, издавач, односно продавац уџбеника из става 1. овог члана дужан је да обезбеди доказ на основу којег је књига одобрена као уџбеник.

Сагласно наведеним законским и подзаконским одредбама, када обвезник ПДВ – штампарија штампа добра на сопственом материјалу која се, у складу са чланом 6. Правилника, сматрају уџбеницима и испоручује предметна добра страном лицу – наручиоцу, при чему добра остају на територији Републике, реч је о промету добара из члана 4. став 3. тачка 6) Закона за који се ПДВ обрачунава по посебној стопи ПДВ од 8% и плаћа у складу са Законом. Ако се уџбеници штампају на материјалу страног лица – наручиоца, обвезник ПДВ – штампарија пружа услугу из члана 5. став 3. тачка 3) Закона, која се опорезује по општој стопи ПДВ од 18%. Поред тога, Министарство финансија напомиње да исти порески третман има и испорука добара која се, у складу са одредбом члана 23. став 2. тачка 9) Закона и одредбама члана 8.

Правилника, сматрају монографским и серијским публикацијама, односно услуга штампања тих добара.

28. Порески третман промета услуге организовања хуманитарног концерта „Помозимо деци из Ораховца, Гораждевца и Велике Хоче“ који врши обвезник ПДВ – Фонд солидарности Србије, а која се наплаћују путем улазница

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3521/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ иопорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 12а) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет услуга које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, промет услуга организовања хуманитарног концерта „Помозимо деци из Ораховца, Гораждевца и Велике Хоче“ који врши обвезник ПДВ – Фонд солидарности Србије, а које се наплаћују путем улазница,

опорезује се по посебној стопи од 8%, с обзиром да за промет ових услуга Законом није прописано пореско ослобођење.

29. Право на рефундацију ПДВ купцу монтажне куће која се купује без земљишта

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-3454/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим стварима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом става 3. тачка 7) истог члана Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

У складу са одредбама члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник), новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 1. тачка 7) Закона, сматрају се објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др) сматрају делови новоизграђених

грађевинских објеката који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, у смислу члана 4. став 1. тачка 7) Закона, а према одредби члана 3. став 1. Правилника, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се први пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима (у даљем тексту: стан).

Одредбом члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10) прописано је да је објекат грађевина спојена са тлом, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину са свим потребним инсталацијама, постројењима и опремом, односно саме инсталације, постројења и опрема која се уграђује у објекат или самостално изводи (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, унутрашња и спољна мрежа и инсталације, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, јавне зелене површине, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и сл).

Сходно наведеним законским и подзаконским одредбама, промет монтажне куће намењене становању, која се продаје без земљишта, опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се промет овог добра не сматра првим преносом права располагања на новоизграђеном стану за чији је промет прописано опорезивање по посебној пореској стопи од 8%.

Одредбом члана 56а став 1. Закона прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према томе, право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана из члана 56а Закона не може се остварити по основу куповине монтажне куће без земљишта, с обзиром да се ово добро не сматра станом у смислу наведене одредбе Закона.

30. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације пројекта „Програм модернизације школа“ финансираног из средстава зајма добијеног на основу Финансијског уговора – Програм модернизације школа закљученог између Републике Србије и Европске инвестиционе банке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3449/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16б), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5),

10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Одредбом члана 6. тачка 6.01 став 3. Финансијског уговора (Програм модернизације школа) између Републике Србије и Европске инвестиционе банке („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 8/2010, у даљем тексту: Финансијски уговор) предвиђено је да се средства зајма не могу користити за плаћање пореза на додату вредност за промет добара и услуга и увоз добара и услуга, трошкове царине и других увозних дажбина, пореза и других намета који настају у реализацији и спровођењу Пројекта.

У складу са наведеним одредбама Закона и Финансијског уговора, на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру реализације пројекта „Програм модернизације школа“ финансираног из средстава зајма добијеног на основу Финансијског уговора, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. Наведено пореско ослобођење се остварује на начин и по поступку који су предвиђени Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07), као и одредбама члана 8. Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, број 68/05) када је реч о увозу добара.

31. Порески третман промета добара и услуга који се врши у оквиру обуке (преквалификације) професионалних припадника Војске Србије као садржаја Програма подршке у промени каријере професионалних припадника Војске Србије „Призма“ који се финансира средствима донације Министарства одбране

Краљевине Данске, Министарства одбране Краљевине Норвешке и Владе Краљевине Шведске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3461/2010-04 од 9.12.2010. год.)

Сагласно одредби члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 5. став 3. Анекса Ц Споразума између Републике Србије и Министарства одбране Краљевине Данске, Министарства одбране Краљевине Норвешке и Владе Краљевине Шведске о сарадњи у формирању Центра за обуку подофицира у Републици Србији, који је потписан 29.3.2007. године (у даљем тексту: Споразум), финансијска плаћања странама неће бити предмет опорезивања.

Одредбом члана 6. Протокола о донацији између Министарства одбране Републике Србије и Министарства одбране Краљевине Данске, Министарства одбране Краљевине Норвешке и Владе Краљевине Шведске, који је, на основу Споразума, закључен 20. октобра 2010. године (у даљем тексту: Протокол), предвиђено је да ће предмет донације из члана 2. овог протокола бити изузет од плаћања такси, царинских и пореских дажбина укључујући и порез на додату вредност у складу са прописима Републике Србије.

У складу са наведеним, на промет добара и услуга који се врши у оквиру обуке (преквалификације) професионалних припадника Војске Србије као садржаја Програма подршке у промени каријере професионалних припадника Војске Србије –

„Призма“, који се финансира средствима донације одређене Протоколом, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. Наведено пореско ослобођење може се остварити на начин и по процедури прописаним Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07).

32. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру извођења радова на деоници Е 75 Доњи Нерадовац – Српска кућа, финансираних средствима донације добијене у оквиру HiPERB програма (Hellenic Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3508/2010-04 од 8.12.2010. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Према члану А2 тачка (б) Анекса А Споразума о програму петогодишње развојне сарадње 2002–2006, између Владе Савезне Републике Југославије, Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе и Републике Грчке, потписаног 25.7.2002. године, средства која по овом споразуму обезбеђује Влада

Републике Грчке не смеју ни у каквим околностима бити коришћена за плаћање било каквих пореза или царинских дажбина за пројекте на територији Србије и Црне Горе.

У складу са наведним, на промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру извођења радова на деоници Е 75 Доњи Нерадовац – Српска кућа, финансираних средствима донације добијене у оквиру HiPERB програма (Hellenic Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans), на основу Споразума о програму петогодишње развојне сарадње 2002–2006, између Владе Савезне Републике Југославије, Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе и Републике Грчке, потписаног 25.7.2002. године, као и на основу Ноте Амбасаде Републике Грчке од 14.12.2005. године и Ноте Министарства спољних послова Републике Србије, од 29.8.2006. године, које представљају Допунски споразум којим се потврђује продужење постојећег Споразума у наредном петогодишњем периоду (2007–2011) између Владе Републике Србије и Владе Републике Грчке, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да је предметним споразумом предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза. Наведено пореско ослобођење може се остварити на начин и по процедури прописаним Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07).

33. Да ли се у вредност млека на коју се обрачунава ПДВ надокнада урачунава износ премије за млеко?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01878/2010-04 од 3.12.2010. год.)

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да обвезници пореза на

доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима (став 2. истог члана Закона).

Према одредби члана 34. став 3. Закона, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун – признаницу, као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун, рачун штедње или у готовом).

У складу са наведеним законским одредбама, ПДВ надокнада обрачунава се у износу од 5% на вредност примљеног добра (откупна цена), у конкретном случају млека, при чему се у вредност млека на коју се обрачунава ПДВ надокнада не урачунава износ премије за млеко коју, у складу са прописима којима се уређују услови и начин коришћења премије за млеко, остварује пољопривредник – корисник премије.

34. Порески третман промета економских дељивих целина у оквиру дограђеног дела објекта, као и промета економски дељивих целина у оквиру реконструисаног дела објекта који врши обвезник ПДВ – власник предметног грађевинског објекта који је тај објекат стекао од другог лица на основу уговора о купопродаји, па потом извршио његову реконструкцију и доградњу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1684/2010-04 од 1.12.2010. год.)

• Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, а у складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи ПДВ и плаћа у складу са Законом на први пренос права располагања (који врши обвезник ПДВ) на:

– новоизграђеним грађевинским објектима, у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– новоизграђеним грађевинским објектима, независно од степена изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (независно од степена изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године.

Промет грађевинских објеката чија је изградња завршена закључно са 31. децембром 2004. године није предмет опорезивања ПДВ сходно одредбама члана 65. Закона.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 3) Закона, ПДВ се не плаћа на промет објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Сагласно одредби члана 2. тачка 32) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), реконструкција јесте извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту којима се: утиче на стабилност и сигурност објекта; мењају конструктивни елементи или технолошки процес; мења спољни изглед објекта; повећава број функционалних јединица; утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја, заштите од пожара и животне средине; мења режим вода; утиче на заштиту природног или непокретног културног добра и његове заштићене околине.

У складу са одредбом члана 2. тачка 33) Закона о планирању и изградњи, доградња јесте извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор уз, испод или над постојећим објектом (надзиђивање) и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – власник грађевинског објекта који је тај објекат стекао од другог лица на основу уговора о купопродаји, а који је извршио реконструкцију и доградњу предметног објекта (при чему одобрење за реконструкцију, односно доградњу гласи на тог обвезника ПДВ), врши промет економски дељивих целина у оквиру дограђеног дела објекта, ради се о првом преносу права располагања на економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног дела грађевинског објекта, за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом. На промет економски дељивих целина у оквиру реконструисаног дела предметног објекта (економски дељиве целине у делу објекта који је већ постојао) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, већ се на тај промет плаћа порез у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09).

• Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра

набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – власник грађевинског објекта који је тај објекат стекао од другог лица на основу уговора о купопродаји, а који врши реконструкцију и доградњу предметног објекта у циљу промета економски дељивих целина у оквиру тог објекта (при чему одобрење за реконструкцију, односно доградњу гласи на тог

обвезника ПДВ), има право да ПДВ који му је обрачунат од стране претходних учесника у промету – обвезника ПДВ за промет добара и услуга које набавља у циљу доградње дела грађевинског објекта и промета економски дељивих целина у оквиру тог дела грађевинског објекта, одбије као претходни порез, ако поседује прописану документацију која је издата у складу са Законом. По основу набавке добара и услуга за реконструкцију дела грађевинског објекта и промета економски дељивих целина у оквиру тог дела грађевинског објекта, обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза, имајући у виду да се предметна набавка врши у циљу преноса права на економски дељивим целинама који није предмет опорезивања ПДВ.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Примена члана 27. Закона о порезу на добит правних лица у случају када обвезник (брокерско-дилерско друштво) купује или на други начин стиче краткорочне и дугорочне преносиве хартије од вредности са намером да их у кратком року поново прода

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00325/2010-04 од 28.12.2010. год.)

По члану 27. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду имовине наведене у овом ставу, између осталог удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедње грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине (у конкретном случају, хартија од вредности, у даљем тексту: ХОВ) и њене набавне цене.

У складу са чланом 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за берзе и брокерско-дилерска друштва („Сл. гласник РС“, бр. 117/06, 5/07 и 119/08), на рачуну 216-ХОВ којима се тргује, исказују се финансијска средства прибављена или настала првенствено у сврхе остваривања профита из краткорочних флукуација цена или марже дилера.

У конкретном случају, уколико обвезник (брокерско-дилерско друштво) купује или на други начин стиче краткорочне и дугорочне преносиве ХОВ које су, у складу са пословном политиком брокерско-дилерског друштва, прибављене са намером да се у кратком року поново продају са циљем стицања добитка на разлици у цени, а у пословним књигама обвезника се евидентирају на рачуну 216 (као ХОВ којима се тргује), Министарство финансија сматра да продајом таквих ХОВ обвезник не остварује капитални добитак у смислу Закона, већ остварује пословне приходе од продаје, који се као такви евидентирају у пословним књигама.

2. Порески третман прихода Акционарског фонда са становишта Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-246/2010-04 од 1.12.2010. год.)

Према одредби члана 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), порески обвезник пореза на добит правних лица је привредно друштво, односно предузеће организовано, између осталог, као акционарско друштво.

Сагласно прописима о привредним друштвима, привредно друштво је правно лице које оснивају оснивачким актом правна и/или физичка лица ради обављања делатности у циљу стицања добити. Привредно друштво може обављати све законом дозвољене делатности.

Законом о изменама и допунама Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Сл. гласник РС“, бр. 30/10) оснива се Акционарски фонд (у даљем тексту: Фонд) и уређује пренос грађанима акција без накнаде Фонда. Фонд има својство правног лица, основан је као затворено акционарско друштво и на пословање Фонда сходно се примењују прописи којима се уређује положај привредних друштава. Делатност Фонда је финансијско посредовање. С тим у вези, Фонд је, сагласно члану 1. став 1. тачка 1) Закона, обвезник пореза на добит правних лица.

Република Србија, као оснивач Фонда, уноси новчани улог, а неновчани улог Фонда чине акције и удели евидентирани у Приватизационом регистру, као и акције и удели које Акцијски фонд преноси Фонду, у складу са законом.

Имовину Фонда чини право својине коју Фонд има на неновчаном улогу и то: акцијама и уделима евидентираним у Приватизационом регистру, као и право својине на акцијама и уделима које је Акцијски фонд, у складу са законом, пренео Фонду, при чему се имовина Фонда може повећати и уносом капитала других правних лица у јавној својини.

Укупна имовина Фонда исказује се у акцијама Фонда које се без накнаде преносе грађанима који су уписани у евиденцију носилаца права (у даљем тексту: носиоци права). Носиоци права стичу право на једнак број акција Фонда. Акције фонда биће укључене на тржиште хартија од вредности, тако да носиоци права

могу трговати акцијама Фонда на тржишту хартија од вредности, или продати акције директно Фонду. Фонд плаћа откуп сопствених акција у новцу, после чега је дужан да поништи сопствене акције.

Агенција за приватизацију (Агенција) обавља све послове у име и за рачун Фонда.

Имајући у виду наведене законске одредбе, Министарство финансија је мишљења да у случају када Фонд остварује приход у складу са Законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, наведени приход не представља основ за опорезивање са становишта Закона.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли је Здравствени центар Студеница из Краљева у обавези да плати порез на поклон на примљена финансијска средства која су уплаћена на наменски динарски и девизни донаторски рачун, отворен ради помоћи при санирању штете која је настала као последица земљотреса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00326/2010-04 од 23.12.2010. год.)

Према одредби члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног, и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Према члану 15. став 2. Закона обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике Србије за

предмет који се налази на територији Републике Србије, или у иностранству.

Код другог и сваког следећег решења о наслеђивању између истог оставиоца и наследника, односно код другог и сваког следећег поклона учињеног од стране истог поклонодавца пореском обвезнику – поклонопримцу, основицу пореза на наслеђе, односно поклон представља збир тржишних вредности из става 1. овог члана текућег и претходних наслеђа, односно текућег и претходних поклона (члан 36. став 3. Закона).

Одредбом члана 20. Закона прописано је да се порез на наслеђе и поклон не плаћа на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона, уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

Према одредби члана 21. став 1. тачка 13) Закона, порез на поклон не плаћа се на имовину примљену од Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Према томе, ако је Здравствени центар Студеница примио донацију у новцу од Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, на ту донацију се порез на поклон не плаћа.

На донације – поклоне у новцу које је Здравствени центар Студеница примио од других лица као донатора – поклонодаваца, при чему је износ који је примљен од сваког појединачног поклонодавца (одједном или у више наврата) мањи од 9.000 динара, порез на поклон се не плаћа. Ако је од једног поклонодавца (одједном или у више наврата) примљен износ новца од 9.000 динара или виши износ, порез на поклон се плаћа на укупно примљени износ (тј. без изузимања 9.000 динара из пореске основице). У том случају је обвезник пореза на поклон Здравствени центар Студеница.

Министарство финансија напомиње да Законом није прописано ослобођење од пореза на поклон када правно лице прима новчана средства у циљу санирања штете настале као последица земљотреса, те да се, уз сво разумевање за мотиве због којих је конкретна донација прикупљена, право на пореско

ослобођење не може остварити када за то не постоји законски основ.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на поклон је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе, односно права на пореско ослобођење.

2. Да ли привредно друштво плаћа порез на поклон – на отпис позајмице примљене од другог привредног друштва?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3645/2010-04 од 21.12.2010. год.)

Према одредби члана 14. ст. 3. и 4. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Порез на поклон плаћа се и у случају преноса без накнаде имовине правног лица.

Према одредби члана 30. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна

друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06, 119/08, 9/09 и 4/10, у даљем тексту: Правилник), на рачунима групе 42 – Краткорочне финансијске обавезе, исказују се обавезе по кредитима и зајмовима, хартијама од вредности и остале краткорочне обавезе које доспевају у року до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Према одредби члана 55. став 1. Правилника, на рачунима групе 67 – Остали приходи, исказују се добици по основу продаје некретнина, постројења и опреме (основних средстава) и нематеријална улагања, добици од продаје биолошких средстава, добици по основу продаје дугорочних хартија од вредности и учешћа у капиталу, добици од продаје материјала, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

Према томе, позајмица новчаних средстава коју једно привредно друштво учини другом привредном друштву није предмет опорезивања порезом на поклон.

Такође, исплата новчаних средстава од стране једног привредног друштва другом привредном друштву на име накнаде (на пример, за испоручену робу, за извршене услуге) није предмет опорезивања порезом на поклон.

По мишљењу Министарства финансија, када је привредном друштву – зајмопримцу престала обавеза враћања позајмљених новчаних средстава другом привредном друштву - зајмодавцу, при чему на име тог престанка зајмодавац не стиче нити повећава свој власнички удео у привредном друштву – зајмопримцу, а привредно друштво – зајмопримац нема обавезу накнаде зајмодавцу у другом облику (на пример, да му испоручи робу, изврши услуге ...), због чега новчана средства чије је потраживање отписано привредно друштво – зајмопримац, у складу са прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија, у својим пословним књигама евидентира (са рачуна 42) на рачун 67 – Остали приходи, по основу смањења обавеза, такво стицање новчаних средстава има карактер поклона на који се порез на

поклон плаћа, независно од чињенице да та средства имају карактер прихода који улази у опорезиву добит на коју се плаћа порез на добит правних лица, у складу са Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02–др. закон, 80/02, 43/03, 84/04 и 18/10) и што је, како се наводи, у конкретном случају привредно друштво – зајмодавац имало негативан пословни резултат и пре отписа потраживања..

Министарство финансија напомиње да у сваком конкретном случају надлежни порески орган на начин и по поступку уређеном Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09 и 53/10), утврђује чињенично стање, између осталог, од утицаја на постојање и висину пореза на поклон.

3. Да ли се плаћа порез на имовину на права из члана 2. став 1. Закона која су конституисана на објектима који су изграђени без прописане техничке документације и за које није поднет захтев за легализацију?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00316/2010-04 од 20.12.2010. год.)

Према одредби члана 10. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 5/09, у даљем тексту: Закон), обавеза по основу пореза на имовину настаје даном стицања права, односно даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе или даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

Према томе, порез на имовину плаћа се на права из члана 2. став 1. Закона конституисана на непокретностима које фактички постоје, независно од тога да ли је реч о земљишту, објектима изграђеним у складу са прописима, објектима који су у поступку легализације или објектима који су изграђени без прописане техничке документације – за које захтев за легализацију није поднет.

4. Да ли се плаћа порез на поклон на пренос без накнаде права својине на употребљаваном моторном возилу са Републике Србије на Управу царина?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02442/2010-04 од 8.12.2010. год.)

Према одредби члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног, и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Употребљавано моторно возило, употребљавани пловни објект, односно употребљавани ваздухоплов, у смислу Закона, јесте моторно возило, пловни објект, односно ваздухоплов које је најмање једанпут, у складу са прописима, било регистровано, уписано у прописани уписник, односно за које је било издато уверење или потврда о пловидбености, односно дозвола за употребу на територији Републике Србије (члан 14. став 5. Закона).

Одредбом члана 21. став 1. тачка 13) Закона прописано је да се на имовину примљену од Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе порез на наслеђе и поклон не плаћа.

Према томе, на пренос без накнаде права својине на употребљаваном моторном возилу са Републике Србије на Управу царина, као орган управе у саставу Министарства финансија, порез на поклон се не плаћа.

Министарство финансија напомиње да се, сагласно одредбама члана 23. став 1. тачка 4) и члана 24а став 1. Закона, порезом на пренос апсолутних права опорезује пренос уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу на који се не плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

5. Да ли је наступила апсолутна застарелост права на утврђивање и наплату пореза на пренос апсолутних права за пренос уз накнаду права својине на непокретности по основу пресуде суда донете на основу признања, дана 28.9.1999. године, која није пријављена надлежном пореском органу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00293/2010-04 од 3.12.2010. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. овог закона, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. овог закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа (члан 24. тачка 1) Закона).

Према одредбама члана 29. став 1, 3, 5. и 8. Закона, пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, односно о давању грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. тог закона. Кад није сачињен пуноважан уговор о преносу права на непокретности, у смислу закона којим се уређује промет непокретности, сматраће се да је пореска обавеза настала даном када је стицалац права на непокретности ступио у посед

непокретности. Ако се пренос апсолутног права врши на основу одлуке суда, односно решења надлежног управног органа, пореска обавеза настаје даном правоснажности те одлуке, односно даном коначности тог решења. Ако уговор о преносу апсолутног права или одлука суда, односно решење надлежног управног органа нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Према члану 114. ст. 1. и 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече. Застарелост права на утврђивање пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање.

Право на утврђивање, наплату, повраћај, рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена претплата (члан 114ж).

Према томе, када је купац непокретности ступио у посед непокретности без правног основа (није сачињен уговор којим се преноси право својине), након чега је правоснажном судском пресудом на основу признања утврђено право својине на непокретности у корист држаоца непокретности, при чему стицање својине на основу те судске пресуде није пријављено надлежном пореском органу у року од десет дана од дана њене правоснажности, застарелост права на утврђивање пореза на пренос апсолутних права, па и апсолутна застарелост права на утврђивање пореза по том основу, почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез. То значи да рок за апсолутну застарелост почиње да тече од 1. јануара наредне године у односу на годину у којој је порески орган сазнао

за пренос по основу правоснажне судске одлуке, а наступа истеком десет година рачунајући од дана када је почела да тече.

Ако је у конкретном случају, како се наводи, „Аутопромет“ а.д. Ниш 30. јуна 1971. године ступио у посед непокретности без правног основа (напомиње се да купопродајни уговор који је сачинио продавац никада није потписан од стране купца), „Аутопромет“ а.д. Ниш као држалац непокретности исплатио „Грађевинар“ Ниш, као власнику непокретности, договорену (али не и уговорену) купопродајну цену, па је судском пресудом на основу признања која је постала правоснажна 28. септембра 1999. године, утврђено право својине на предметној непокретности у корист „Аутопромет“ а.д. Ниш, при чему стицање својине на основу те судске пресуде није пријављено надлежном пореском органу у року од десет дана од дана њене правоснажности, застарелост права на утврђивање пореза на пренос апсолутних права, па и апсолутна застарелост права на утврђивање пореза по том основу, почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез тј. од првог дана наредне године од године у којој је надлежни порески орган сазнао за стицање права својине и требао утврдити порез. То значи да рок за апсолутну застарелост почиње да тече од 1. јануара наредне године у односу на годину у којој је порески орган сазнао за пренос по основу правоснажне судске одлуке, а наступа истеком десет година рачунајући од дана када је почела да тече.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 72/09, у даљем тексту: ЗППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се успоставља постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе на пренос апсолутних права.

6. Да ли се плаћа порез на наслеђе и поклон у случају када наследници првог наследног реда наследе имовину оставиоца у несразмери (на неједнаке делове)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-06-00281/2010-04 од 2.12.2010. год.)

Према одредби члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Према члану 2. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03, у даљем тексту: Закон о наслеђивању), наследити се може на основу закона и на основу завештања (тестамент).

Одредбом члана 9. ст. 1. и 2. Закона о наслеђивању прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг. Оставиочева деца и брачни друг наслеђују на једнаке делове.

Према одредби члана 50. Закона о наслеђивању, поклоном се сматра свако одрицање од права, па и одрицање од наслеђа у корист одређеног наследника, отпуштање дуга, оно што је оставилац за живота дао наследнику на име наследног дела или због оснивања или проширења домаћинства или обављања занимања, као и свако друго бесплатно располагање.

Завештањем се може поставити један или више наследника. Наследник на основу завештања је онај коме је завешталац оставио целокупну имовину или део те имовине одређен према њеној целини. Наследником се сматра и онај коме је завештањем остављена једна или више одређених ствари или права ако је завешталац хтео да тај буде наследник (члан 114. Закона о наслеђивању).

Кад завешталац постави једног наследника и одреди његов наследни део (половина, трећина и слично), остатак наслеђују законски наследници (члан 136. став 2. Закона о наслеђивању).

Кад завешталац постави више наследника и одреди им наследне делове који не исцрпљују целокупну заоставштину, остатак наслеђују законски наследници (члан 138. Закона о наслеђивању).

Сходно одредби члана 216. Закона о наслеђивању одрицање у корист одређеног наследника сматра се изјавом о пријему наслеђа уз истовремено уступање наследног дела. По пријему уступљеног дела на односе између уступиоца и пријемника примењују се правила о поклону.

Имајући у виду да у конкуренцији закона и оставиочеве воље изражене путем завештања (тестамент), примат припада завештању (тестаменту) као снажнијем правном основу наслеђивања, те да Закон о наслеђивању одређује законски наследни део неког лица према делу заоставштине којим оставилац није располагао завештањем (ако оно постоји и ако је пуноважно), на имовину коју на основу завештања (тестамент) наследи лице које се у односу на оставиоца налази у првом наследном реду по законском реду наслеђивања порез на наслеђе се не плаћа.

Такође, на имовину коју, на основу закона, у припадајућем законском делу, наследи лице које се у односу на оставиоца налази у првом наследном реду, порез на наслеђе се не плаћа.

Потпуна физичка деоба наследничке заједнице у сразмери са идеалним сувласничким деловима који припадају сваком од наследника према решењу о наслеђивању (тј. када величина вредности која припада сваком од наследника после деобе одговара вредности његовог наследног дела пре деобе), са пореског становишта не представља промет и на њега се порез на наслеђе и поклон не плаћа, независно од тога да ли је извршена у оставинском поступку или по правоснажности решења о наслеђивању.

Потпуна физичка деоба наследничке заједнице у несразмери са идеалним сувласничким деловима који припадају сваком од наследника према решењу о наслеђивању (тј. када

величина вредности имовине која припада сваком од наследника после деобе не одговара вредности његовог наследног дела пре деобе), при чему наследник који стиче имовину веће вредности од вредности његовог наследног дела пре деобе на име тог стицања (веће вредности) не исплаћује накнаду наследницима који стичу имовину мање вредности, са пореског становишта представља промет разлике између права стеченог деобом и припадајућег идеалног сувласничког дела и на њега се порез на поклон плаћа, осим у случајевима за које је одредбом члана 21. Закона прописано право на пореско ослобођење.

С обзиром на то да нико на другога не може пренети више права него што сам има, као и да се одрицање у корист одређеног наследника сматра изјавом о пријему наслеђа уз истовремено уступање наследног дела, стицање имовине пријемом уступљеног наследног дела у оставинском поступку које последично значи стицање имовине веће вредности од припадајућег законског наследног дела конкретног наследника, са пореског становишта сматра се поклоном, а не наслеђем.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на наслеђе и поклон је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у надлежности је пореског органа да у сваком конкретном случају утврђивања пореза на наслеђе и поклон цени чињенично стање, између осталог од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, односно на остваривање права на пореско ослобођење.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли се приликом промене власника моторног возила плаћа порез на употребу моторних возила иако је то моторно возило у текућој регистрацији?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00300/2010-04 од 1.12.2010. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 106/09, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила плаћа се код регистрације, продужења регистрације и замене регистарских таблица моторних возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила, и то: путничких аутомобила, комби возила и мотоцикала.

Одредбом члана 5а став 2. Закона прописано је да лице које је у току године стекло право својине на регистрованом моторном возилу, код чије регистрације је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, није у обавези да због те

промене плати прописани порез, осим ако се због тога мора извршити нова регистрација, односно продужење регистрације, односно замена регистарских таблица моторних возила, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

Дакле, да би се порез на употребу моторних возила наплатио, потребно је да постоји предмет опорезивања тим пореским обликом, тј. да се врши регистрација, односно продужење регистрације, односно замена регистарских таблица моторног возила: путничког аутомобила, комби возила и мотоцикала, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Утврђивање обрасца полисе осигурања од аутоодговорности у вези исказивања износа укупне премије осигурања и пореза на премије неживотних осигурања

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-3579/2010-04 од 15.12.2010. год.)

Одредбом члана 1. став 1. Закона о порезу на премије неживотних осигурања („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, у даљем тексту: Закон) прописано је да се овим законом уводи обавеза обрачунавања и плаћања пореза на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања у Републици Србији (у даљем тексту: порез на премије осигурања).

Послови неживотног осигурања, у смислу овог закона, јесу све врсте неживотног осигурања утврђене законом којим се уређује осигурање (став 2. истог члана Закона).

Према одредби члана 2. став 1. Закона, порез на премије осигурања обрачунава се и плаћа на премије осигурања којима се, у смислу овог закона, сматра премија осигурања која са састоји од функционалне премије и режијског додатка коју остварују

друштва за осигурање, у коју је укључен и допринос за превентиву, ако је урачунат у функционалну премију (у даљем тексту: премије осигурања).

Сагласно одредби члана 3. Закона, обвезник пореза на премије осигурања је друштво за осигурање (у даљем тексту: порески обвезник) које закључује уговоре о пословима неживотног осигурања из члана 1. овог закона и наплаћује премије осигурања, директно или индиректно – преко посредника или заступника.

Одредбом члана 4. Закона прописано је да је пореска основица за обрачунавање пореза на премије осигурања износ укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању из члана 1. овог закона.

Према одредби члана 5. Закона, порез на премије осигурања плаћа се по стопи од 5%.

У складу са наведеним законским одредбама, порез на премије осигурања обрачунава се и плаћа по стопи од 5% на износ укупне премије осигурања утврђене уговором о осигурању из члана 1. Закона.

С тим у вези, Министарство финансија указује да порез на премије неживотног осигурања спада у групу индиректних пореза. То значи, између осталог, да терет овог пореза сноси крајњи потрошач, тј. да је једна од карактеристика овог пореског облика „превалитивност“ на крајњег потрошача, у конкретном случају на корисника услуге осигурања. Из тог разлога, Министарство финансија је мишљења да, са аспекта примене Закона, не постоје сметње да обвезник пореза на премије осигурања (осигуравајуће друштво) у полиси осигурања посебно искаже износ укупне премије осигурања, износ обрачунатог пореза на ту премију и износ за плаћање као збир износа укупне премије осигурања и износа обрачунатог пореза, па је у том смислу и дато мишљење Удружењу осигуравача Србије број: 413-00-3443/2010-04 од 3.12.2010. године.

ТАКСЕ

1. Да ли се за уверење надлежног органа којим се потврђује да физичко лице нема поднету пореску пријаву за имовину физичких лица, ради остваривања права на социјално становање (конкретно, у сврху остваривања права на доделу станова за смештај социјалних случајева), плаћа републичка административна такса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00056/2010-04 од 14.12.2010. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 35/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији. У Одељку Б Тарифе прописане су конзуларне таксе

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона).

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

У Одељку А Тарифе републичких административних такси, Тарифни број 1. прописана је такса за захтев, ако тим законом није друкчије прописано, у износу од 210 динара.

У Одељку А Тарифе републичких административних такси, Тарифни број 11. прописана је такса за уверење, односно потврду, ако тим законом није друкчије прописано, у износу од 210 динара.

Према томе, републичка административна такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Одредбом члана 19. став 1. тачка б) Закона прописано је да се не плаћа такса за списе и радње за остваривање права из обавезног социјалног осигурања, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата, односно права у складу са прописима којима се уређује финансијска подршка породици са децом.

Одредбама члана 1. и члана 2. ст. 1. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана („Сл. гласник РС“, бр. 36/91 .... и 115/05, у даљем тексту: Закон о социјалној заштити) прописано је да се тим законом уређује социјална заштита и обезбеђивање социјалне сигурности грађана. Социјалном заштитом, у смислу тог закона, сматра се организована друштвена делатност која има за циљ пружање помоћи грађанима и њиховим породицама када дођу у стање социјалне потребе и предузимање мере ради спречавања настајања и отклањања последица таквог стања.

Према одредби члана 8. ст. 1. и 4. Закона о социјалној заштити, права из тог закона везана су за личност и не могу се

преносити. О правима из тог закона води се јединствена евиденција.

Одредбом члана 9. Закона о социјалној заштити прописана су права у социјалној заштити и социјалној сигурности у смислу тог закона.

Одредбама члана 49. и члана 50. став 1. Закона о социјалној заштити прописано је да о захтевима за остваривање права из тог закона решава у првом степену центар за социјални рад основан за територију на којој подносилац захтева има пребивалиште. Поступак за остваривање права из тог закона покреће се на захтев лица, односно његовог законског заступника или староца и по службеној дужности.

Дакле, одредбом члана 19. став 1. тачка б) Закона прописано је, између осталог, да се такса не плаћа за списе и радње за остваривање права из социјалне заштите у складу са прописом који уређује ту област (Закон о социјалној заштити).

Према томе, када надлежни орган, по захтеву странке, врши издавање уверења (у конкретном случају, уверења којим се потврђује да странка нема поднету пореску пријаву за имовину физичких лица код надлежног органа) за сврху остваривања права из социјалне заштите у складу са прописом који уређује ту област (Закон о социјалној заштити), републичка административна такса се не плаћа ни за захтев за издавање уверења, нити за уверење.

Међутим, Министарство финансија наглашава да није у надлежности Сектора за фискални систем Министарства финансија да утврђује да ли се остваривање права на доделу станова за смештај социјалних случајева сматра остваривањем права из социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана.

У решењу, исправи, документу или писменом, које се издаје без плаћања таксе, мора се означити сврха издавања и основ ослобођења од плаћања таксе (члан 22. став 1. Закона).

Такође, Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 9. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник

РС“, бр. 62/06) прописано да скупштина јединице локалне самоуправе може уводити локалне административне таксе за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње које органи јединице локалне самоуправе издају, односно обављају у оквиру послова из своје надлежности. Јединица локалне самоуправе не може увести локалну административну таксу за списе и радње из надлежности органа за које је законом којим се уређују републичке административне таксе прописано плаћање републичких административних такси.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порески третман примања физичких лица – резидената Републике Француске остварених по основу радног односа са српским послодавцем. за рад обављен у Републици Француској

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-3228/2010-04 од 22.12.2010. год.)

I. Како се наводи у допису, као и на основу додатних усмених појашњења, у конкретном случају, Société Générale банка Србија a.d. (у даљем тексту: СЖ Србија), као порески резидент Републике Србије, од средине 2008. године упућује своје запослене у Републику Француску, тачније у Société Générale SA Pariz – Француска (у даљем тексту: СЖ Француска), на период од по 3 (три) године.

Запослени упућени на рад у Републику Француску за све време упућивања остају запослени у СЖ Србија. СЖ Србија им исплаћује зараду за рад обављен у Републици Француској и, том приликом, врши обрачун и обуставу пореза на зараду и доприноса за обавезно социјално осигурање и врши њихову уплату надлежној Пореској управи.

Запослени који су упућени на рад у СЖ Француска су, према пореском законодавству Републике Француске, стекли статус француских пореских резидената, од момента када су отпочели са радом у Француској. У том смислу, за 2008. и 2009.

годину, француски порески органи су упућеницима из СЖ Србија издали оверене ПОР-2 обрасце, којима је потврђено да су они француски порески резиденти за 2008. и 2009. годину – из наведеног Министарство финансија закључује да су наведена лица, и по Споразуму о избегавању двоструког опорезивања између Републике Србије и Републике Француске, неспорно постали француски порески резиденти, поред осталог и због тога што ова чињеница није оспорена од стране надлежних пореских органа Републике Србије. Самим тим, ова лица су била у обавези да у Републици Француској плате порез на укупне приходе, што практично значи на зараде које су им исплаћене у 2008, односно у 2009. години од стране СЖ Србија, а за рад обављен у Француској.

II. Између СФР Југославије и Републике Француске закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у области пореза на доходак, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 28/75, у даљем тексту: Споразум) који се примењује од првог јануара 1975. године.

Споразум се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Француске.

Министарство финансија напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Споразум, у члану 15 (Зависне делатности – Радни однос) став 1, поред осталог, предвиђа:

„Уколико друкчије није предвиђено одредбама чл. 16, 18. и 19. овог споразума, наднице, плате и друге сличне накнаде које резидент једне државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Француске) прима по основу радног односа, подлежу порезу само у тој држави (у конкретном случају, у Републици Француској), осим ако резидент није запослен у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији). Ако је тамо запослен, накнаде примљене по том основу подлежу порезу у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији).“

Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује да речи: „осим ако резидент није запослен у другој држави уговорници“ (у конкретном случају, у Републици Србији) суштински (из разлога, можда, недовољног познавања материје од стране преводиоца у време закључења Споразума) не одговара француском оригиналу: „à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant“, чији би, коректан, превод требало да гласи: „осим ако се рад не обавља у другој држави уговорници“. Наведени цитат на француском језику преузет је из Модела уговора ОЕСД и Модела уговора УН и, исти, у потпуности, одговара енглеској верзији цитата у оба претходно наведена модела.

Суштина наведеног је у чињеници да ће друга држава уговорница (у конкретном случају, Република Србија) имати право опорезивања зарада из радног односа (без обзира на то што је њен резидент исплатилац зарада) само ако се радни однос (рад) физички обавља у Републици Србији, односно само ако се делатност у односу на коју се исплаћују зараде стварно обавља у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) тј. ако је запослено лице физички присутно у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) ради обављања радног односа што, на основу података из дописа, у конкретном случају није истакнуто као чињеница.

С обзиром на наведене разлике у француској и српској верзији Споразума (чији превод, у конкретном случају, производи потпуно различите правне последице у погледу права опорезивања зарада које се право Споразумом даје Републици Србији или Републици Француској), Министарство финансија скреће пажњу да је у Завршној клаузули Споразума, поред осталог, наведено да је Споразум сачињен у два примерка, на језицима српскохрватском и француском, с тим што су оба текста подједнако веродостојна.

С тим у вези, уколико би Република Србија или Република Француска, приликом примене и тумачења претходно наведених одредаба Споразума, у доброј вери, покренула спор у погледу утврђивања превода који би требало да буде основ за правилно тумачење и примену Споразума, Министарство финансија сматра

да, у складу са теоријом и праксом међународног пореског права када су у питању примена и тумачење уговора о избегавању двоструког опорезивања (укључујући и Коментар Модела уговора OECD и Коментар Модела уговора УН), у конкретном случају предност треба дати верзији на француском језику, односно њеном коригованом (у односу на превод из Службеног листа у којем је Споразум објављен) претходно наведеном преводу.

Сумирајући претходно наведено, у конкретном случају који се наводи у допису, резиденти Републике Француске радни однос обављају у Француској, сходно којој чињеници, као и на основу одредаба члана 15. (Зависне делатности – Радни однос) став 1. Споразума, став је Сектора за фискални систем Министарства финансија да право опорезивања односних зарада из радног односа има Република Француска.

III. Што се тиче питања да ли резидентно правно лице (СЖ Србија) које је упутило своје запослене на обављање послова у Француској (у СЖ Француска), с чим у вези су они постали порески резиденти Француске, треба и даље у Републици Србији да обрачунава и уплаћује порез на зараде током трајања упућивања на рад у Француској, став Сектора за фискални систем Министарства финансија је да наведена обавеза не постоји.

С тим у вези, у случају кад се за упућеног радника, сагласно Споразуму, порез на зараду обрачунава према националном законодавству државе у коју је упућен (у конкретном случају, према законодавству Француске) домаћи послодавац који је упутио радника на рад у другу државу, код попуњавања података у пореској пријави – Образац ПП ОПЈ, није дужан да искаже податке који се односе на порез на зараду за упућеног радника.

***

Када је у питању остваривања права на повраћај, Министарство финансија упућује на примену института више или погрешно плаћеног пореза, из члана 10. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон и 53/10).

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Уколико је I фаза рестриктивног поступка започета у складу са старим Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/2002, 43/2003–др. закон. 55/2004 и 101/2005–др. закон), да ли се II фаза спроводи у складу са наведеним законом или у складу са новим законом („Сл. гласник РС“, бр. 116/2008)? Уколико се II фаза спроводи у складу са старим Законом о јавним набавкама, а везано за домаће порекло робе, да ли се примењује Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 82/04) или Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 50/09)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00717/2010-27 од 20.12.2010. год.)

Чланом 123. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на поступке јавних набавки започете до дана ступања на снагу овог закона примењују прописи по којима су започети. Пошто је прва фаза рестриктивног поступка започета у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), који је престао да важи даном ступања на снагу Закона (у даљем тексту: раније важећи закон), из изнетог произлази да је за другу фазу рестриктивног поступка меродавно право које је било важило у моменту настанка правног односа (доношење одлуке о покретању рестриктивног поступка), односно раније важећи закон.

Како се, у смислу члана 123. Закона, започети поступак јавне набавке наставља по раније важећем закону, то се и докази о пореклу робе, које домаћи понуђачи достављају наручиоцу у поступцима јавних набавки, одређују на начин прописан Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 82/04), који је донет на основу овлашћења из раније важећег закона.

Ово из разлога што сваки поступак јавне набавке, укључујући и рестриктивни поступак, представља једну правну целину која почиње доношењем одлуке о покретању поступка и завршава се доношењем одлуке о избору најповољније понуде, против које може да се изјави правни лек (захтев за заштиту права), због чега започети поступак јавне набавке треба у свему спровести по раније важећим прописима, односно треба у целисти применити прописе који су важили у моменту настанка правног односа, што подразумева примену не само раније важећег закона него и подзаконских аката који су донети за његово извршење.

2. Да ли, сходно члану 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, ЈП „Завод за урбанизам Града Суботице“ по основу Одлуке о оснивању тог јавног предузећа има посебно или искључиво право на обављање делатности просторног и урбанистичког планирања и да ли са јавним предузећима која су на исти начин основана од стране локалне самоуправе, односно других локалних самоуправа, мора да спроводи поступке јавних набавки у међусобном пружању услуга везаних за делатност за коју су основани?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00246/2010-27 од 20.12.2010. год.)

Чланом 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се

одредбе Закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

За примену наведене законске одредбе није довољно да наручилац (јавно предузеће чији је оснивач територијална аутономија, односно локална самоуправа) и понуђач (Јавно предузеће „Завод за урбанизам Града Суботице“), имају статус наручиоца у смислу члана 3 тачка 2) Закона, већ је неопходно да понуђач има посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Посебно или искључиво право, у смислу одредаба Закона, је право које додељује Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона (закон којим се уређују услови и начин обављања делатности у појединим областима), подзаконског акта или другог прописа (уредба, одлука или правилник, који се доносе у извршавању закона), чији циљ или последица је ограничење права обављања делатности на ограничен број лица на истом географском подручју. Из изнетог произлази да су носиоци тог права јавна предузећа или друге правне форме привредних друштава, на републичком, покрајинском или локалном нивоу, у зависности од тога ко им је оснивач.

Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10) прописано је:

– да су плански документи просторни и урбанистички планови (члан 11);

– да планске документе, под условима прописаним овим законом, може да израђује јавно предузеће, односно друга организација коју оснује јединица локалне самоуправе за обављање послова просторног и урбанистичког планирања, као и

привредна друштва, односно друга правна лица, која су уписана у одговарајући регистар за обављање послова просторног и урбанистичког планирања и израде планских докумената. (члан 36. став 1).

У конкретном случају, из наведених законских одредби произлази да је посебно право које се односи на израду планских докумената дато Јавном предузећу „Завод за урбанизам Града Суботице“ и другим правним лицима, под условима који су прописани Законом о планирању и изградњи.

С обзиром да Јавно предузеће „Завод за урбанизам Града Суботице“, поред посебног права на обављање послова везаних за просторно и урбанистичко планирање у које, између осталог, спада и „израда концепта, нацрта и планског документа просторних и урбанистичких планова“, има и статус наручиоца у смислу члана 3. тачка 2) Закона, произлази да су кумулативно испуњена оба услова за примену одредбе члана 7. став 1. тачка 1) Закона у случају набавке предметних услуга од наведеног јавног предузећа.

3. а) Да ли се аутоматски примењују одредбе члана 52. став 9. Закона о јавним набавкама које обавезују на избор домаћег понуђача, уколико његова цена није већа од 20% у односу на најнижу понуђену цену страног понуђача, у случају постојања понуда домаћег и страног понуђача када домаћи понуђач нуди робу домаћег порекла и уз своју понуду поднесе одговарајући доказ о домаћем пореклу робе, у складу са одредбама Правилника о одређивању доказа за добра домаћег порекла?

б) Да ли се примењује одредба члана 52. став 10. Закона о јавним набавкама на понуђача који је поднео доказе о домаћем пореклу робе у односу на домаћег понуђача који тај доказ није поднео, у случају да понуде дају домаћи понуђачи, од којих један уз своју понуду поднесе одговарајући доказ о домаћем пореклу робе, у

складу са поменути^м Правилником, а други не поднесе такав доказ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00187/2010-27 од 17.12.2010. год.)

а) Одредбом члана 52. став 9. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да у случају примене критеријума најниже понуђене цене, а у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који пружају услуге или изводе радове, наручилац мора изабрати понуду домаћег понуђача под условом да његова понуђена цена није већа од 20% у односу на најнижу понуђену цену страног понуђача. Овом одредбом Закона је дата предност домаћем понуђачу у односу на страног понуђача само у случају када су предмет јавне набавке услуге и радови.

Будући да наведеном одредбом Закон обавезује наручиоца да приликом рангирања понуда да одређену предност понудама домаћих понуђача у односу на стране понуђаче, произлази да избор понуде домаћег понуђача под прописаним условима представља обавезу наручиоца, не његову диспозицију, односно могућност.

б) Одредбом члана 52. став 10. Закона је прописано да у случају примене критеријума најниже понуђене цене, а у ситуацији када постоје понуде понуђача који нуде добра домаћег порекла и понуде понуђача који нуде добра страног порекла, наручилац мора изабрати понуду понуђача који нуди добра домаћег порекла под условом да његова понуђена цена није преко 20 % већа у односу на најнижу понуђену цену понуђача који нуди добра страног порекла. Овом одредбом Закона дата је предност понуди која за предмет има само добра домаћег порекла, без обзира да ли је понуђач домаће или страног лице.

Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем

тексту: Правилник) прописани су докази на основу којих се утврђује да је понуду за пружање услуга или извођење радова поднео домаћи понуђач, односно да је понуду за испоруку добара поднео понуђач који нуди добра домаћег порекла.

Чланом 3. Правилника предвиђено је да понуђач који нуди добра домаћег порекла мора, као саставни део понуде, поднети доказ о домаћем пореклу добара.

Када два или више понуђача (сви понуђачи), без обзира да ли се ради о домаћим или страним понуђачима, дају понуде које садрже добра домаћег порекла, а само један од њих достави доказ да су понуђена добра домаћег порекла, Министарство финансија је мишљења да наручилац не може аутоматски дати предност понуди тог понуђача у односу на понуде осталих понуђача који такође нуде добра домаћег порекла, тј. не може дати предност тој понуди у односу на понуду која је прва на ранг листи и којом су понуђена добра домаћег порекла. Доказ о домаћем пореклу понуђених добара узима се у обзир само у односу на понуду којом се нуде добра страног порекла. Ово је правило које важи како у случају примене критеријума најниже понуђене цене, тако и у случају примене критеријума економски најповољније понуде (члан 52. ст. 7. и 10. Закона).

4. Примена Закона о јавним набавкама на набавке намирница за ђачку кухињу, избор туристичке агенције – извођача ђачких екскурзија и уџбеника за ученике школе за која средства обезбеђују родитељи

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00247/2010-27 од 16.12.2010. год.)

Установе образовања и васпитања, у које спадају и основне школе, су наручиоци јавних набавки, у смислу Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон).

Наиме, наручилац јавне набавке је државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање (члан 3. тачка 1. Закона).

Јавна набавка је прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом (члан 2. став 1. тачка 1. Закона).

Приликом давања мишљења о примени Закона на набавке „намирница за ћачку кухињу, избор туристичке агенције – извођача ћачких екскурзија и уџбеника за ученике школе“, првенствено треба имати у виду правни режим средстава која су прикупљена од родитеља, ради плаћања цене која се односи на предмет јавне набавке. Ово стога што је чланом 2. став 1. тачка 26) Закона прописано да су јавна средства средства под контролом и на располагању Републике Србије, локалних власти и организација обавезног социјалног осигурања, односно сва средства која прикупљају, примају, чувају, опредељују и троше наручиоци.

Наиме, у случају када основна школа, која има статус наручиоца јавних набавки, у смислу члана члан 3. тачка 1. Закона, на било који начин прикупља, прима, чува, опредељује и троши средства која су прикупљена од родитеља, дужна је да поштује поступак прописан Законом. То значи да је основна школа у обавези да примењује Закон, независно од извора финансирања конкретне набавке, односно без обзира што су средства за конкретну набавку (набавка намирница за ћачку кухињу, избор туристичке агенције – извођача ћачких екскурзија и набавка уџбеника за ученике школе) обезбеђена из средстава прикупљених од родитеља.

Примени Закона, по мишљењу Министарства финансија, нема места једино у случају да приликом набавке намирница за

ђачку кухињу, избора туристичке агенције – извођача ђачких екскурзија и набавке уџбеника за ученике школе, школа не предузима послове који за последицу имају контролу и располагање средствима која су прикупљена од родитеља, ради плаћања цене која се односи на предмет јавне набавке.

5. Обавеза поступања у складу са Законом о јавним набавкама у случају склапања уговора о делу, односно уговора о ауторском делу, тј. да ли у наведеном случају има места примени члана 7. став 1. тачка 13) Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00136/2010-27 од 15.12.2010. год.)

Чланом 7. став 1. тачка 12) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке које се односе на заснивање радног односа и закључивање уговора о обављању привремених и повремених послова.

Наведеном законском одредбом одређено је да се одредбе закона не примењују на заснивање радног односа и закључивање уговора о обављању привремених и повремених послова, будући да се на наведене уговоре примењују прописи којима се уређују радни односи. Међутим, наведеним изузетком од примене Закона није обухваћено закључивање уговора о делу, нити уговора о ауторском делу, као посебне врсте уговора о делу. Наиме, предмет уговора о делу је обављање одређеног посла, као што је израда или оправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл, који су анексима IА и IБ Закона наведени као предмет уговора о јавној набавци. Из наведених разлога мишљење је Министарства финансија да је наручилац у случају закључивања уговора о делу у обавези да примењује одговарајући поступак прописан Законом, у зависности од предмета, односно вредности јавне набавке, као и броја понуђача који могу да испуне предмет јавне набавке.

Чланом 7. став 1. тачка 13) Закона прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке услуга истраживања и развоја, осим у случају када резултате истраживања наручилац користи искључиво за своје потребе у обављању својих делатности, под условом да трошкове тих услуга сноси у потпуности наручилац.

Према Уредби о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), област Научно истраживање и развој обухвата три типа истраживања и развоја:

1) основна истраживања: експериментални и теоријски рад првенствено ради стицања нових знања заснованих на појавама и чињеницама, независно од конкретне примене или употребе;

2) примењена истраживања: спровођење оригиналних истраживања ради стицања нових знања усмерених првенствено ка остварењу одређеног циља;

3) експериментални развој: систематски рад заснован на знањима добијеним из истраживања и/или практичног искуства, усмерен ка производњи нових материјала, производа и уређаја, постављању нових процеса, система и услуга, и ка суштинском побољшању оних који су већ произведени или уведени.

Делатности истраживачког и експерименталног развоја у овој области подељене су у две категорије: прва – природне и техничко-технолошке науке, и друга – друштвене и хуманистичке науке.

Из изнетог произлази да Научно истраживање и развој обухвата активности које се предузимају ради стварања научних и технолошких иновација, као нових производа, технологија, процеса и услуга или значајније измене постојећих, а у складу са потребама тржишта.

Чланом 2. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09), ауторско дело је дефинисано као оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин

испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине (став 1). Ауторским делом сматрају се нарочито:

- 1) писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, рачунарски програми у било којем облику њиховог изражавања, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др);
- 2) говорна дела (предавања, говори, беседе и др);
- 3) драмска, драмско-музичка, кореографска и пантомимска дела, као и дела која потичу из фолклора;
- 4) музичка дела, са речима или без речи;
- 5) филмска дела (кинематографска и телевизијска дела);
- 6) дела ликовне уметности (слике, цртежи, скице, графике, скулптуре и др);
- 7) дела архитектуре, примењене уметности и индустријског обликовања;
- 8) картографска дела (географске и топографске карте);
- 9) планови, скице, макете и фотографије;
- 10) позоришна режија (став 2).

Како се одредба члана 7. став 1. тачка 13) Закона односи на услуге истраживања и развоја то, по мишљењу Министарства финансија, наведену законску одредбу није могуће применити у случају закључења уговора о ауторском делу.

6. Да ли је ЈП „Аутопревоз“ Кикинда у обавези да примењује одредбе Закона о јавним набавкама сходно одредбама чл. 7. став 1. тачка 5) и чл. 87. став 2)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00133/2010-27 од 14.12.2010. год.)

Чланом 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, број 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да је наручилац јавне набавке:

- 1) државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона

којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање;

2) јавно предузеће,

3) правно лице које обавља и делатност од општег интереса, уколико је испуњен неки од следећих услова:

(1) да више од половине чланова органа управљања тог правног лица чине представници наручиоца;

(2) да више од половине гласова у органу тог правног лица имају представници наручиоца;

(3) да наручилац врши надзор над радом тог правног лица;

(4) да наручилац поседује више од 50% акција, односно удела у том правном лицу;

(5) да се више од 50% финансира из средстава наручиоца.

4) правно лице основано од наручиоца, а које обавља и делатност од општег интереса и које испуњава најмање један од услова из тачке 3) овог члана.

На основу наведене законске одредбе, Министарство финансија је мишљења да ЈП „Аутопревоз“ Кикинда као јавно предузеће има статус наручиоца, у смислу члана 3. тачка 2) Закона, те да је у поступку набавке добара и услуга и уступања извођења радова у обавези да примењује одредбе Закона.

Чланом 7. став 1. тачка 5) Закона прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке добара која наручилац набавља ради даље продаје, ради прераде и продаје, као и ради пружања услуга трећим лицима на тржишту, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Изузетак од примене закона, предвиђен чланом 7. став 1. тачка 5) Закона, односи се на набавку добара које наручилац користи ради обављања неке своје тржишне делатности, за коју му нису дата искључива или посебна права. То су делатности које наручилац обавља ради стицања добити, под једнаким условима са

осталим учесницима на тржишту и састоје се у продаји или изнајмљивању одређених добара или пружању одређених услуга.

Чланом 85. став 1. тачка 3) Закона предвиђено је да је предмет јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, рударства, телекомуникација и саобраћаја, у смислу овог закона, набавка добара, услуга и радова неопходних за изградњу, одржавање и коришћење објеката у функцији ваздушног, речног и железничког саобраћаја, као и линијског градског и приградског превоза путника у друмском саобраћају који се обавља трамвајима, тролејбусима и аутобусима.

Чланом 87. Закона прописане су набавке из области водопривреде, енергетике, саобраћаја, рударства и телекомуникација на које се закон не примењује.

Чланом 87. став 2. Закона предвиђено је да одредбе овог закона не примењују се на остале набавке добара, услуга и радова за потребе обављања делатности из члана 85. Закона, под условом да наручилац нема искључива или посебна права на обављање тих делатности и да други привредни субјекти могу слободно да врше те делатности на истом географском подручју под једнаким условима.

Пружање саобраћајних услуга (међумесни и међуградски саобраћај), по мишљењу Министарства финансија, не представља предмет јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, рударства, телекомуникација и саобраћаја. Набавка добара које наручилац користи за обављање делатности пружања саобраћајних услуга би, уз испуњење услова из члана 7. став 1. тачка 5) Закона, могла бити изузета од примене Закона. Међутим, наведеном законском одредбом од примене Закона су изузете само набавке добара које наручилац користи ради обављања своје тржишне делатности и то под условом да нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити, док се на набавке осталих добара, услуга и уступања извођења радова примењује поступак прописан Законом.

С обзиром на наведено, Министарство финансија је мишљења да ЈП „Аутопревоз Кикинда“, чији је оснивач Скупштина општине Кикинда, има посебно право на обављање делатности пружања услуга превоза у међумесном и међуградском саобраћају због чега не може бити изузето од примене Закона, у смислу члана 7. став 1. тачка 5) и члана 87. став 2. Закона.

7. а) Примена Споразума о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006) у поступцима јавних набавки, као и да ли је надлежно министарство „прописало Упутство или Правилник“ о примени овог споразума?

б) Да ли се код јавне набавке по партијама признаје преференцијал домаћег понуђача и ако се признаје, који проценат вредности робе домаћег порекла треба да буде да би се признао преференцијал?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00491/2010-27 од 9.12.2010. год.)

а) Чланом 52. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) уређена су питања која се односе на:

- критеријуме за оцењивање понуде (став 1);
- елементе критеријума економски најповољније понуде (став 2. тач. 1. до 12);
- начин на који се врши избор између достављених понуда применом критеријума економски најповољније понуде, односно применом критеријума најниже понуђене цене (ст. 5. и 8);
- случајеве у којима је наручилац јавне набавке дужан да да предност домаћем понуђачу у односу на најповољнијег страног понуђача (ст. 6. и 9).

Ти случајеви се примењују код јавне набавке *радова или услуга* када су понуде поднели домаћи и страни понуђачи и када је

након оцене и рангирања понуда утврђено да је најповољнија понуда страног понуђача, у односу на најповољнију понуду домаћег понуђача, повољнија највише за 20 пондера, ако је примењен критеријум економски најповољније понуде. У случају примене критеријума најниже понуђене цене, услов за избор домаћег понуђача је да најнижа понуђена цена домаћег понуђача није већа од 20% у односу на најнижу понуђену цену страног понуђача.

– случајеве у којима је наручилац јавне набавке дужан да да предност понуђачу који нуди добра домаћег порекла (ст. 7. и 10).

Ти случајеви се примењују код јавне набавке *добара* када је након оцене и рангирања понуда утврђено да је најповољнија понуда понуђача који нуди добра страног порекла у односу на најповољнију понуду понуђача који нуди добра домаћег порекла повољнија највише за 20 пондера, ако је примењен критеријум економски најповољније понуде. У случају примене критеријума најниже понуђене цене, наручилац је дужан да изабере понуду понуђача који нуди добра домаћег порекла под условом да његова понуђена цена није преко 20% већа у односу на најнижу понуђену цену понуђача који нуди добра страног порекла. С обзиром да порекло понуђача (страни или домаћи понуђач) није од значаја, предност се даје роби која је домаћег порекла. То, практично, значи да је могуће да оба понуђача буду домаћа.

– јавну набавку обликовану по партијама (ст. 6, 7, 9. и 10);

– начин на који се примењује предност дата домаћим понуђачима у поступцима јавних набавки када у тим поступцима учествују понуђачи из држава потписница Споразума о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006) (став 12).

Законом о потврђивању Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи – СЕФТА 2006 („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 88/07) ратификован је Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006) – у даљем тексту: Споразум, потписан 19. децембра 2006. године.

Чланом 35. Споразума предвиђено је:

– да ће свака страна, најкасније до 1. маја 2010. године, обезбедити прогресивно и ефикасно отварање тржишта јавних набавки, тако да, у складу са свим одговарајућим законима, прописима, процедурама и праксом, роба, услуге и понуђачи услуга других страна имају обезбеђен третман који није мање повољан од третмана који имају домаћи производи, услуге и понуђачи;

– да се на тржишту јавних набавки не третирају мање повољним понуђачи основани на територији државе Србије који су повезани са страним лицем друге државе потписнице Споразума или су у власништву страног лица државе потписнице Споразума и да се не дискриминишу локално основани понуђачи који нуде робу и услуге који имају порекло из земаља потписница Споразума.

Локално основани понуђачи, у смислу наведеног члана Споразума за државу Србију, као једну од страна потписница Споразума, су понуђачи основани на територији Републике Србије, односно уписани у регистар надлежног органа (Агенција за привредне регистре).

Из свега наведеног произлази да се одредбе члана 52. Закона неће примењивати:

– у односу на понуде понуђача из држава потписница Споразума и на понуде којима се нуди роба пореклом из држава потписница Споразума;

– на понуде понуђача основаних на територији Републике Србије, а који су у власништву лица која имају седишта у државама потписницама Споразума или су повезани са тим лицима.

То, другим речима, значи да не постоји потреба да „надлежно министарство пропише Упутство или Правилник о примени Споразума“, из следећих разлога:

– предност дата домаћим понуђачима, односно понудама понуђача који нуде добра домаћег порекла у поступцима јавних набавки, дата чланом 52. Закона, а ближе уређена подзаконским

актом донетим за његово извршавање (Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла – „Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем тексту: Правилник), дерогирана је одредбама Споразума, сходно одредбама тог споразума почев од 1. маја 2010. године;

– потврђивање међународних уговора, у које спада и Споразум, ствара обавезу њихове примене. Наиме, потврђени међународни уговори, сагласно члану 16. став 2. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), саставни су део правног поретка Републике Србије. Из изнетог произилази да је Споразум саставни део правног поретка Републике Србије и да су субјекти који учествују у поступку јавне набавке у обавези да га непосредно примењују.

б) У вези питања „да ли се код јавне набавке по партијама признаје преференцијал домаћег понуђача и ако се признаје који проценат вредности робе домаћег порекла треба да буде да би се признао преференцијал“, Министарство финансија указује да је чланом 52. став 11. Закона прописано да се одредбе ст. 6, 7, 9. и 10. овог члана Закона примењују и на јавну набавку обликовану по партијама. То, практично, значи да је и у оквиру једне партије наручилац дужан да да предност понуди домаћег понуђача у односу на понуду страног понуђача код јавне набавке услуга и радова, односно понуди понуђача који нуди добра домаћег порекла код јавне набавке добара.

Када предмет јавне набавке обухвата више добара, сматра се да је понуђач понудио добро домаћег порекла уколико преко 51% вредности свих добара чине добра домаћег порекла. Као доказ да су понуђена добра домаћег порекла, понуђач уз понуду доставља Уверење о домаћем пореклу робе, које издаје Привредна комора Србије (члан 3. ст. 2. и 3. Правилника).

Кад је предмет јавне набавке једно добро, оно ће се сматрати добром домаћег порекла ако вредност свих увезених

материјала од којих је израђено то добро није већа од 50% цене „франко фабрика“ (ex-works). Израз цена „франко фабрика“ (ex-works) значи цену плаћену за производ произвођачу у земљи у којој је обављена последња обрада или прерада, под условом да та цена укључује вредност свих употребљених материјала, умањену за порез (члан 5. став 2. тачка 2. и став 3. Правилника).

8. Да ли се овлашћење за обављање послова добровољног здравственог осигурања, које је Законом о здравственом осигурању дато Републичком заводу за здравствено осигурање, може сматрати посебним правом на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке, у смислу одредбе чл. 7. ст. 1. тач. 1) Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00358/2010-27 од 9.12.2010. год.)

Чланом 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе Закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Наведену законску одредбу је могуће применити уз кумулативно испуњење следећих услова: да је у питању набавка услуга од организација које имају статус наручиоца и којима је на основу посебног прописа додељено посебно или искључиво право на обављање делатности пружања тих услуга.

За примену наведене законске одредбе није довољно да наручилац и понуђач имају статус наручиоца у смислу члана 3. Закона, већ је неопходно да понуђач има посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Посебно или искључиво право, у смислу одредаба Закона, је право које додељује Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона (закон којим се уређују услови и начин обављања делатности у појединим областима), подзаконског акта или другог прописа (уредба, одлука или правилник, који се доносе у извршавању закона), чији циљ је ограничење права обављања делатности на ограничен број лица.

Законом о здравственом осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 107/05, 109/05 и 106/06) прописано је:

– да је добровољно здравствено осигурање осигурање од настанка ризика плаћања учешћа у трошковима здравствене заштите у складу са овим законом, осигурање грађана који нису обавезно осигурани по овом закону односно који се нису укључили у обавезно здравствено осигурање, као и осигурање на већи обим и стандард и друге врсте права из здравственог осигурања (члан 4);

– да добровољно здравствено осигурање спроводи Републички завод и друга правна лица, у складу са законом (члан 6. став 3);

– да добровољно здравствено осигурање може организовати и спроводити Републички завод и правна лица која обављају делатност осигурања у складу са законом којим се уређује осигурање (у даљем тексту: осигуравач) (члан 236);

– да добровољно здравствено осигурање могу организовати и спроводити и инвестициони фондови за добровољно здравствено осигурање, у складу са посебним законом (члан 237).

Из наведених законских одредби произлази да је посебно право за спровођење добровољног здравственог осигурања дато Републичком заводу за здравствено осигурање и другим правним лицима која обављају делатност осигурања.

С обзиром да Републички завод за здравствено осигурање, поред посебног права за спровођење добровољног здравственог осигурања, има и статус наручиоца у смислу члана 3. тачка 1) Закона, произлази да су кумулативно испуњена оба услова за примену одредбе члана 7. став 1. тачка 1) Закона у случају набавке

предметних услуга од Републичког завода за здравствено осигурање.

9. У којем поступку јавне набавке би се најбрже могла извршити набавка радова за обнову одмаралишта Црвеног крста Београда на Космају, при чему би изабрани извођач радова финансирао обнову објекта која би се радила у складу са пројектом који је припремио Црвени крст Београда, уз право да објекат користи без накнаде наредних десет година?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-249/2010-27 од 6.12.2010. год.)

Према члану 1. Закона о Црвеном крсту Србије („Сл. гласник РС“, бр. 107/05), Црвени крст Србије јесте хуманитарна, независна, непрофитна и добровољна организација основана за територију Републике Србије и саставни је део Друштва Црвеног крста Србије и Црне Горе (у даљем тексту: национално друштво) (став 1). Црвени крст Србије врши јавна овлашћења утврђена законом и обавља друге послове од јавног интереса, у складу са ратификованим међународним уговором, законом и другим прописима и општим актима и при њиховом вршењу, односно обављању има положај организације која помаже надлежним државним органима у хуманитарној области (став 2). У обављању послова из своје надлежности, односно делатности Црвени крст Србије ужива помоћ надлежних државних органа, органа територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе (став 3).

За вршење јавних овлашћења и остваривање програма рада, сагласно члану 13. Закона о Црвеном крсту Србије, средства се обезбеђују у буџету Републике Србије, буџету аутономне покрајине и буџету јединице локалне самоуправе (став 1). Средства пренета Црвеном крсту Србије из буџета Републике, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе подлежу систему контроле и ревизије на начин утврђен законом којим се уређује буџетски систем Републике (став 4).

Имајући у виду да Црвени крст Србије обавља послове од јавног интереса и да се за обављање тих послова и остваривање програма финансира из буџета произлази да има статус „наручиоца“ у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон), односно у обавези је да набавке спроводи под условима, на начин и по поступку који је прописан овим законом.

Из дописа који је достављен произлази да Црвени крст Београда, као градска организација која се налази у саставу Црвеног крста Србије, има намеру да ангажује одређену фирму за адаптацију (обнову) одмаралишта на Космају, при чему би та фирма адаптацију објекта финансирала својим средствима по пројекту који је припремио Црвени крст Београда, а за обављени посао имала би право да објекат користи без накнаде наредних десет година.

Имајући у виду начин на који би Црвени крст Београда извршио набавку радова за адаптацију предметног објекта, произлази да та набавка нема карактер јавне набавке, у смислу члана 2. тачка 1) Закона, односно да се она не врши по поступку који је прописан Законом, те да се, с тим у вези, и не закључује уговор о јавној набавци, већ уговор о пословно-техничкој сарадњи.

Такође, Министарство финансија указује да, без обзира што се уговор о пословно-техничкој сарадњи не закључује у складу са Законом, мишљење је Министарства да је избор пословног партнера потребно извршити на транспарентан начин, како би се обезбедила конкуренција међу понуђачима, односно омогућило свим заинтересованим инвеститорима да дају своју понуду, у ком би се случају Црвени крст Београда определио за ону понуду која је најповољнија.

10. Да ли је потребно да Јавно урбанистичко предузеће „Урбанистички завод Београда“ спроведе поступак јавне набавке за израду ажурног катастарско-топографског плана за потребе

израде Пројекта препарцелације одређених катастарских парцела у КО Обреновац, процењене вредности 150.000,00 динара, с обзиром да је у току 2010. године већ спроведен један поступак јавне набавке мале вредности, чији је предмет израда ажурног катастарско-топографског плана за потребе Пројекта препарцелације за део Блока 67А на Новом Београду, уговорене вредности у износу од 352.000,00 динара нето?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00560/2010-27 од 3.12.2010. год.)

Чланом 26. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да је јавна набавка мале вредности, у смислу овог закона, набавка истоврсних добара, услуга или радова чија је процењена вредност, на годишњем нивоу, нижа од вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике Србије (став 1) и да се тим законом одређује и вредност набавке која представља горњи лимит у буџетској години испод којег наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона (став 2).

Према члану 2. тачка 22) Закона истоврсна добра, услуге или радови су добра, услуге или радови који имају јединствену класификацију, намену и својства.

У члану 30. став 2. Закона о буџету за 2010. годину („Сл. гласник РС“, бр. 107/09) прописано је да се набавком мале вредности, у смислу Закона, сматра набавка чија је процењена вредност од 290.000,00 динара до 2.900.000,00 динара.

Из наведених одредби Закона и Закона о буџету за 2010. годину, произлази да се Закон не примењује на набавке чија је процењена вредност на годишњем нивоу мања од 290.000,00 динара, односно да се на набавке чија је процењена вредност на годишњем нивоу већа од 290.000,00 динара, Закон примењује.

Када процењена вредност јавне набавке истоврсних добара, услуга или радова на годишњем нивоу износи од 290.000,00 динара до 2.900.000,00 динара, примењује се поступак јавне набавке мале

вредности, који је прописан Правилником о поступку јавне набавке мале вредности („Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем тексту: Правилник). На набавке чија је процењена вредност на годишњем нивоу већа од 2.900.000,00 динара, примењује се одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом.

Из дописа достављеног Министарству финансија произлази да је у текућој 2010. години спроведен поступак јавне набавке мале вредности за израду ажурног катастарско-топографског плана за потребе израде Пројекта препарцелације за део блока 67А на Новом Београду, уговорене вредности од 352.000,00 динара нето и да је потребна израда ажурног катастарско-топографског плана за потребе израде Пројекта препарцелације дела одређених парцела у КО Обреновац, чија процењена вредност износи 150.000,00 динара.

Поводом питања да ли је и за другу набавку, чија је процењена вредност мања од 290.000,00 динара потребно спровести поступак јавне набавке, а имајући у виду наведене законске одредбе, Министарство финансија указује на следеће:

У конкретном случају ради се о јавној набавци истоврсних услуга, чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу већа од 290.000,00 динара. То, даље, значи да се у том случају примењује Закон, без обзира што процењена вредност набавке услуга израде ажурног катастарско-топографског плана за потребе израде Пројекта препарцелације дела одређених парцела у КО Обреновац износи 150.000,00 динара. Ако до краја 2010. године укупна процењена вредност набавке предметних услуга не буде већа од 2.900.000,00 динара, спроводи се поступак јавне набавке мале вредности, у складу са Правилником. У супротном, ако укупна процењена вредност набавке предметних услуга буде већа од 2.900.000,00 динара, требало би спровести одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом.

11. Примена Закона о јавним набавкама на набавке услуга вештачења од стране судског вештака или Градског завода за

вештачење, у циљу израде спецификације физичких целина у објектима које заједнички користе Министарство финансија и Народна банка Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 361-01-22/2010-27 од 2.12.2010. год.)

1. Чланом 6. ст. 1. до 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у анексима IА и IБ који су одштампани уз овај закон и чине његов саставни део. На набавку услуга наведених у Анексу IА примењују се све одредбе овог закона, а на набавку услуга наведених у Анексу IБ примењују се одредбе овог закона којима се уређују набавке мале вредности, без обзира на вредност тих услуга.

Ни у једном од наведених анекса услуге вештачења нису наведене као категорија услуга на које се Закон примењује. Међутим у Анексу IБ Број категорије 27. наведене су „друге услуге“, из чега произлази да се Закон може применити и на услуге које нису експлицитно наведене у овом анексу. По мишљењу Министарства финансија, то могу да буду услуге за чијом набавком се у пракси појавила потреба наручиоца, а њихово изузимање од примене Закона, зато што нису наведене ни у једном анексу као категорија услуга на које се Закон примењује, било би у супротности са интенцијом Закона да поступи јавних набавки буду јавни, да се у њима обезбеди конкуренција међу понуђачима, да буду економични и ефикасни што је у супротности и са начелима овог Закона. С обзиром на наведено, има основа да се Закон примени на набавку предметних услуга.

Према Закону о судским вештацима („Сл. гласник РС“, бр. 44/10), послови вештачења, у смислу овог закона, представљају стручне активности чијим се обављањем, уз коришћење научних, техничких и других достигнућа, пружају суду или другом органу који води поступак потребна стручна знања која се користе приликом утврђивања, оцене или разјашњења правно релевантних чињеница. (члан 2).

Послове вештачења, у складу са чланом 3. Закона о судским вештацима, по правилу, обављају физичка и правна лица која испуњавају услове предвиђене овим законом, државни органи у оквиру којих се може обавити вештачење, као и научне и стручне установе (став 1). Изузетно, уколико у Републици Србији нема вештака одговарајуће струке или постоје други правни или стварни разлози због којих вештаци из Републике Србије не могу обавити послове вештачења у конкретном предмету, послове вештачења у Републици Србији може у појединачним случајевима обављати и вештак или правно лице из друге државе, који према закону те државе испуњавају услове за обављање послова вештачења (став 2).

Вештачење могу обављати, сагласно члану 10. став 1. Закона о судским вештацима, и државни органи у оквиру којих се може обавити вештачење, као и научне и стручне установе (факултети, институти, заводи и сл).

Имајући у виду изнето, односно да вештачење могу да обављају физичка и правна лица, државни органи, као и научне и стручне установе (факултети, институти, заводи и сл), произлази да у овој области постоји конкуренција што даје основа да се предметна услуга вештачења прибави на начин, под условима и по поступку који је прописан Законом. С обзиром да је Категорија услуга 17. „друге услуге“, у које се могу уврстити услуге вештачења, садржана у оквиру Анекса ИБ, произлази да се набавка ових услуга може спроводити по поступку који је Законом прописан за набавке мале вредности у складу са чланом 6. став 3. Закона и Правилником о поступку јавне набавке мале вредности („Сл. гласник РС“, бр. 50/09).

У случају када суд или други државни орган у току поступка који води ангажује вештака, који је уписан у Регистар вештака, у том се случају Закон не примењује. Из дописа који је достављен не може се закључити да је пред надлежним органом у току поступак

за утврђивање деобног биланса, у ком случају би тај надлежни орган ангажовао вештака са листе регистрованих вештака без примене Закона.

2. Поводом питања да ли Градски завод за вештачење (у даљем тексту: Завод) може бити ангажован без примене Закона ради вештачења у предметној ствари, Министарство финансија указује да је за примену одредбе члана 7. става 1. тачка 1) Закона потребно да кумулативно буду испуњени следећи услови:

– да се Завод сматра наручиоцем јавне набавке, сагласно одредби члана 3. Закона;

– да је Заводу законом, подзаконским актом или другим прописом додељено посебно или искључиво право да обавља делатност пружања услуга вештачења у одговарајућој области. То, другим речима, значи да други субјекти не могу слободно да врше услуге вештачења на истом географском подручју под једнаким условима.

Завод јесте наручилац јавних набавки, у смислу члана 3. Закона, на који је начин испуњен један од услова за примену одредбе члана 7. става 1. тачка 1) Закона. Преостали услов, који се односи на „посебно или искључиво право“, није испуњен, будући да према Закону о судским вештацима вештачење могу да обављају физичка и правна лица, државни органи, као и научне и стручне установе (факултети, институти, заводи и сл).

С обзиром да Завод нема посебно или искључиво право на пружање услуга вештачења у одговарајућој области, мишљење Министарства финансија је да се нису стекли услови да Пореска управа, као наручилац, спроведе набавку услуга вештачења од Завода без примене Закона.

12. Да ли постоји могућност да наручилац донесе једну одлуку и спроведе један отворени поступак за набавку извођења радова, односно избор извођача радова и истовремену набавку кредита

односно избор кредитора који би финансијски подржао инвестицију?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-000464/2010-27 од 2.12.2010. год.)

У члану 5. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) утврђен је предмет уговора о јавној набавци радова. Наиме, предмет уговора о јавној набавци радова је:

- 1) извођење радова;
- 2) пројектовање и извођење радова повезаних са специфичним активностима наведеним у Анексу II, који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део;
- 3) рад при изградњи грађевинског објекта узетог као целина који испуњава све економске и техничке услове наручиоца.

Предмет јавне набавке радова је и извођење радова који се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу који прелази 50% вредности јавне набавке, а који су повезани са градњом болница, верских објеката, спортских и рекреативних објеката и објеката за одмор, школских и универзитетских зграда и зграда које се користе за потребе државних органа, као и са нискоградњом у складу са Анексом II (став 2), с тим да је у овом случају за примену одредаба Закона одговоран наручилац који финансира извођење радова (став 3).

За набавку радова, наручилац припрема конкурсну документацију која је другачија од конкурсне документације која се односи на набавку финансијске услуге кредита.

Конкурсна документација за набавку радова садржи модел уговора, а у случају набавке финансијске услуге кредита конкурсна документација садржи кредитни захтев наручиоца на основу којег понуђач, односно банка доставља свој модел уговора. Такође, конкурсна документација за набавку радова садржи врсту, техничке карактеристике, квалитет, опис радова, начин спровођења контроле извођења радова (надзор), рок извршења радова и др, док у случају набавке финансијске услуге кредита, конкурсна документација ове елементе не садржи.

Из наведених одредаба произлази да се јавна набавка радова не може вршити заједно са јавном набавком финансијске услуге кредита, односно те две набавке су одвојене и не могу се вршити у једном поступку јавне набавке.

Из дописа којим је достављен захтев за давање мишљења нејасно је која набавка радова је у питању, те стога Министарство финансија указује да је набавку радова могуће спровести и закључењем уговора о стратешком партнерству у ком случају би изабрани извођач радова финансирао извођење радова.

Имајући у виду да се јавном набавком, сагласно члану 2. тачка 2) Закона, сматра прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом, Министарство финансија напомиње да у случају избора стратешког партнера – суинвеститора, предмет уговора, објављивање јавног позива и др. не представља предмет јавне набавке у смислу овог закона, те се у том случају Закон не примењује.

Такође, избор стратешког партнера може да садржи елементе концесије, у смислу Закона о концесијама („Сл. гласник РС“, бр. 55/03) којим је, између осталог, прописано:

– да је концесија право коришћења природног богатства, добара у општој употреби или обављања делатности од општег интереса, које надлежни државни орган уступа домаћем или страном лицу, на одређено време, под условима прописаним овим законом, уз плаћање концесионе накнаде (члан 3);

– да предмет концесије може бити изградња, одржавање и коришћење објеката туристичке инфраструктуре или њихова реконструкција, модернизација, одржавање и коришћење (члан 5. став 1. тачка 16);

– да се концесија даје на основу претходно спроведеног поступка јавног тендера (члан 11). С тим у вези, Министарство финансија напомиње да је поступак јавног тендера уређен Законом о концесијама.

13. Да ли би за набавку финансијске услуге кредита требало објавити јавни позив или се може упутити позив за достављање понуда банкама са којима ЈП „Железнице Србије“ послује (осам банака), с обзиром да су битни елементи кредита (намена, рок отплате, висина каматне стопе и висина трошкова кредита за које Влада субвенционисне каматне стопе) дефинисани Уредбом Владе Републике Србије 05 број 110-100/2010 од 14. јануара 2010. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 404-02-00172/2010-27 од 1.12.2010. год.)

Чланом 6. ст. 1. и 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у анексима IА и IБ који су одштампани уз овај закон и чине његов саставни део. На набавку услуга наведених у Анексу IА примењују се све одредбе овог закона.

У Анексу IА под категоријом Број 6. наведене су финансијске услуге као услуге на које се Закон примењује, а које обухватају: услуге осигурања; банкарске и инвестиционе услуге (осим набавки финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, као и услуга Народне банке Србије).

Из наведених одредаба Закона произлази да се набавка финансијских услуга, а које обухватају и набавку кредита, спроводе под условима, на начин и по поступку који су прописани овим законом. То, другим речима, значи да је ЈП „Железнице Србије“, као наручилац јавне набавке кредита, дужно да предметну јавну набавку спроведе објављивањем јавног позива, у складу са чл. 69 и 72. Закона. Чињеница да су битни елементи кредита унапред уређени актом Владе, не ослобађа наручиоца ЈП „Железнице Србије“ од примене Закона. У том случају, Министарство финансија напомиње да би дефинисани елементи кредита требало да буду саставни део конкурсне документације за предметну јавну набавку.

14. а) Захтев за допуну Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла, односно предлог новог Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла

б) Везано за Прелазни споразум о трговини и трговинским питањима између ЕУ и Србије, а према Споразуму о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране и Републике Србије, с друге стране, да ли је 29.4.2008 – 29.4.2009 прва година, 29.4.2009 – 29.4.2010 друга година, итд. тј. да ли је предност 15% до 29.4.2010?

в) Примена члана 94. Закона о јавним набавкама тј. да ли наручилац посла примењује предност домаћег понуђача само уколико су понуде једнаке (разлика до 3%)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00006/2010-27 од 30.11.2010. год.)

а) Чланом 3. став 2. Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем тексту: Правилник) прописано је да доказ о домаћем пореклу робе за добра која се, у смислу овог правилника, сматрају добрима домаћег порекла, издаје Привредна комора Србије (Уверење о домаћем пореклу робе).

У вези са предлогом да уместо Привредне коморе Србије Уверење о пореклу робе за потребе јавних набавки убудуће издаје Управа царина и да том приликом примењује одредбе о преференцијалним правилима о пореклу робе у складу са Прелазним споразумом о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08, у даљем тексту: Прелазни споразум), Министарство финансија указује на следеће:

Правила о пореклу робе садржана у Прелазном споразуму су тзв. преференцијална правила о пореклу и примењују се искључиво у сврху примене Прелазног споразума (увоз без плаћања царине или увоз по сниженој стопи царине у односу на MFN стопу). У случају извоза робе из Републике Србије у земље чланице Европске уније, Управа царина издаје уверење о пореклу (EUR.1) којим се доказује српско преференцијално порекло робе у циљу примене преференцијалног режима увоза у Европску унију.

Чланом 37. Царинског Закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) прописано је да су правила о преференцијалном пореклу робе: 1) правила утврђена у међународним уговорима, за робу која је обухваћена тим уговорима; 2) правила која прописује Влада за робу која има право повластице на основу преференцијалних тарифних мера које је Република Србија донела у односу на друге државе, групе држава или територије (став 2). Влада прописује начин доказивања порекла робе, начин издавања уверења о пореклу робе, и одређује органе за издавање уверења и за давање мишљења о пореклу робе (став 3).

Имајући у виду изнето, Министарство финансија (у даљем тексту: Министарство) је мишљења да у поступку јавних набавки није могуће применити одредбе међународног споразума у сврху доказивања домаћег порекла робе. Ово из разлога што се преференцијална правила о пореклу примењују искључиво у поступцима увоза, односно извоза робе у складу са међународним трговинским споразумима које је Република Србија закључила са другим земљама, те би другачије решење било у супротности са наведеним одредбама Царинског закона.

Такође, Министарство напомиње да су ова правила, по правилу, строжија и компликованија од непреференцијалних правила о пореклу, те би њиховом применом били угрожени многи домаћи произвођачи, јер њихова роба применом ових правила не би могла да стекне домаће порекло.

Када се ради о предлогу да би предност понуђача „ипак требала да се остварује уз сагласност Управе за јавне набавке“,

Министарство финансија, као орган управе, није овлашћено да својим општим актом финансија, односно Правилником уређује односе који спадају у законску регулативу (делокруг Управе за јавне набавке). Према томе, ако би Министарство Правилником уредило питања која су већ уређена Законом или која се, по својој природи, могу уређивати само законом, прекорачило би Законом дата му овлашћења за уређивање ових односа.

б) Република Србија је одредбом члана 76. тачка 4. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Републике Србије, с друге стране („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/08, у даљем тексту: Споразум о стабилизацији) преузела обавезу да након ступања на снагу овог споразума:

- претвори предност дату домаћим предузећима (у даљем тексту: предност) у предност изражену цени;
- постепено смањи предност у периоду од пет година, у складу са динамиком наведеном у том члану.

Чланом 138. Споразума о стабилизацији прописано је да овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца који следи након дана када су стране (Заједница и њене државе чланица, с једне стране, и Република Србије, с друге стране) једна другу обавестиле о окончању поступака (процедура) прописаних ради одобравања овог споразума.

Република Србија је потписала Прелазни споразум 29. априла 2008. године и потврдила га у Народној скупштини 9. септембра 2008. године. Међутим, имајући у виду одредбу члана 138. Споразума о стабилизацији, овај споразум ступиће на снагу након што га потврде Савет министара Европске уније и Европски парламент.

То, другим речима, значи да Споразум о стабилизацији може да производи правно дејство тек када ступи на снагу на прописани начин. Из тог разлога одредба члана 126. став 5. Закона, односно одредба члана 76. тачка 4. став 2. Споразума о стабилизацији још увек не може бити примењена.

в) Према члану 92. Закона ако су две понуде или већи број понуда једнаке, на основу критеријума одређених у члану 52. овог закона (критеријум економски најповољнија понуда и критеријум најнижа понуђена цена), наручилац је дужан да да предност понудама чији избор не може да буде обустављен на основу члана 91. овог закона и понудама чијим избором наручилац не би морао да набавља материјал који се по техничком карактеристикама разликује од постојећег материјала (став 1). Једнаким понудама у погледу цене (критеријум најниже понуђене цене) сматрају се понуде у којима разлика у цени није већа од 3% (став 2).

Чланом 91. Закона прописано је да Влада, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за економске односе са иностранством, привремено може да обустави поступак јавне набавке услуга понуђачима који имају седиште у држави са којом Република Србија нема закључен уговор о једнаком третману домаћих и иностраних понуђача (тачка 1); понуђачима који су повезана лица са понуђачима који имају седиште у држави са којом Република Србија нема закључен уговор о једнаком третману домаћих и иностраних понуђача (тачка 2) и понуђачима који су поднели понуду чији је предмет услуга из државе са којом Република Србија нема закључен уговор о једнаком третману домаћих и страних понуђача (тачка 3).

Из наведених одредаба произлази да уколико комисија за јавну набавку након оцене и рангирања понуда констатује да постоје две или више једнаких понуда, без обзира који је критеријум примењен за избор најповољније понуде, наручилац је дужан да да предност:

– понуди чији понуђач има седиште у држави са којом Република Србија има закључен уговор о једнаком третману домаћих и иностраних понуђача;

– понуди понуђача који је повезано лице са понуђачем или понуђачима који има/ју седиште у држави/ама са којом/има Република Србија има закључен уговор о једнаком третману домаћих и иностраних понуђача;

– понуди која за предмет има услугу која ће се пружати из државе са којом Република Србија има закључен уговор о једнаком третману домаћих и иностраних понуђача.

Уколико се догоди да након елиминације понуда које су поднели понуђачи који имају седиште у државама са којима Република Србија нема закључен уговор о једнаком третману између домаћих и иностраних понуђача, елиминације понуда понуђача која су повезана лица са таквим понуђачима и елиминације понуда које за предмет имају услугу која ће се пружати из такве државе, ипак остану две или више једнаких понуда, наручилац би требало да се при избору најповољније понуде руководи елементом критеријума који је наведен у конкурсној документацији као опредељујући за оцену најповољније понуде између две или више једнаких понуда, сходно члану 51. став 4. Закона. Наиме, према овој одредби наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе критеријума на основу којих ће извршити избор најповољније понуде у ситуацији када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера.

Када се ради о избору најповољније понуде између две или више једнаких понуда у случају када је примењен критеријум најниже понуђене цене, произлази да ће се најповољнијом понудом сматрати она у којој је понуђена најнижа цена, без обзира што се једнаким понудама у погледу цене сматрају понуде код којих разлика у цени није већа од 3%.

Треба имати у виду да се одредбе чл. 91. и 92. Закона односе на јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, рударства, телекомуникација и саобраћаја.

15. Како поступити у ситуацији када:

а) понуђач – продавац након закључења уговора обавести наручиоца да због више силе (хаварије у хладњачи) извесно, неодређено време неће бити у могућности да испоручује добра

сагласно закљученом уговору, а уговором се обавезао да испоруку обавља дневно будући да наручилац има потребу набавке намирница дневно;

б) наручилац, након закључења уговора, утврди да је понуђач у понуди на основу које је уговор закључен навео 20 пута нижу цену једног од артикала од тржишне, те, поред тога, тврди да артикал који је он доставио по техничким карактеристикама одговара траженом, што не одговара истини, а уговором је предвиђена дневна испорука предмета набавке и набавка је наручиоцу хитна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-509/2010-27 од 29.11.2010. год.)

а) Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) не уређују се облигациони односи који настају из уговора, проузроковања штете, стицања без основа, пословодства без налога, једностране изјаве воље и других законом утврђених чињеница. Та питања уређују се Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99 и 44/99). Из дописа који је достављен произлази да су уговорне стране уговором о јавној набавци предвиделе начин уређивања међусобних односа у случају ако испоручилац добара не буде у могућности да одређена добра (артикле) испоручи, што је по мишљењу Министарства финансија правно могуће.

Такође, из достављеног дописа произлази да испоручилац добара због више силе (хаварија у хладњачи) неће моћи да врши испоруке уговорених добара у неодређеном временском периоду, а према уговору је у обавези да те испоруке врши дневно, с обзиром да се ради о набавци намирница. Будући да су предмет јавне набавке намирнице, мишљење Министарства финансија је да су се стекли услови да наручилац за набавку неопходних добара спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива, у складу са чланом 24. став 1. тачка 3) Закона.

б) Наручилац би, пре покретања поступка јавне набавке, требало да испита тржиште, како би правилно могао да процени вредност јавне набавке и да приликом разматрања понуда оцени да ли је понуђена цена неуобичајено ниска. Ако је цена из понуде неуобичајено ниска, наручилац је дужан да од понуђача, у писаном облику, захтева детаљно образложење њених саставних делова које сматра меродавним, а нарочито наводе у погледу економије начина градње, производње или изабраних техничких решења, у погледу изузетно повољних услова који понуђачу стоје на располагању за извршење уговора или у погледу оригиналности производа, услуга или радова које понуђач предлаже. Наручилац нарочито треба да провери да ли понуђач или кандидат испуњава обавезе које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, јер неуобичајено ниска цена може да произлази из непридржавања ових прописа (члан 57. ст. 2. и 5. Закона).

Из достављеног дописа види се да наручилац (комисија за јавну набавку), приликом разматрања понуда није констатовала да је цена из понуде неуобичајено ниска, те није од понуђача захтевала писано образложење за такву понуђену цену, већ је са тим понуђачем закључен уговор за предметну јавну набавку. С обзиром да је наручилац након закљученог уговора, тј. у току његовог извршења дошао до сазнања да један од артикала, који је саставни део понуде, не одговара траженим техничким карактеристикама, произлази да наручилац, као уговорна страна, може да поступи на начин уређен Законом о облигационим односима.

16. Иницијатива за измену дела Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла, за који подносилац иницијативе сматра:

а) „да је у члану 5. став 1) потребно да после речи „или прераде“ стоји везник „и“, а не речца „или“ и да се тај став по свом

суштинском значењу изједначи са ставом 2. где се одређује максимална вредност свих увезених материјала до 50% од укупне цене домаћег производа“;

б) „да и ставови из члана 6. морају бити равноправно третирани са значајем ставова 1) и 2) из члана 5, посебно ставови 15) и 16) о једноставном склапању и једноставним поступцима са робом, јер се тиме поштује намера доносиоца Закона о јавним набавкама и Правилника о одређивању доказа да би се заштитила реална или стварна домаћа производња у пословима јавних набавки“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 110-00-00382/2009-27 од 24.11.2010. год.)

а) Чланом 5. Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 50/09, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се добрима домаћег порекла, у смислу овог правилника, сматрају и добра која су у Србији произведена од увезене робе, којој су у том процесу битно промењена првобитна својства, односно која је била предмет довољне обраде или прераде (став 1). Довољном обрадом или прерадом сматра се обрада или прерада: 1) услед које се добијени производ сврстава у различити тарифни број Царинске тарифе од тарифног броја Царинске тарифе свих материјала без порекла који су били употребљени у поступку обраде или прераде или 2) у којој вредност свих употребљених увезених материјала није већа од 50% цене „франко-фабрика“ (ex-works) (став 2).

Из изнетог произлази да се у поступку јавних набавки, ради доказивања домаћег порекла робе, примењују непреференцијална правила о пореклу робе, која су садржана у чл. 32. до 36. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) и чл. 3. до 19г Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 20/04, 24/04, 63/04, 104/04, 44/05, 71/05, 76/05, 106/05, 5/06, 47/06, 86/06, 10/07, 25/07, 80/07, 9/09, 26/09, 28/09, 57/09, 96/09 и 48/10, у даљем тексту: Уредба).

Непреференцијална правила о пореклу робе прописују се, између осталог, ради припреме и издавања уверења о пореклу робе, сагласно члану 32. Царинског закона. Уверење о непреференцијалном пореклу робе издаје Привредна комора Србије, у складу са чланом 10. Уредбе, ако су испуњени услови за стицање порекла у складу са чл. 33. до 35. Царинског закона.

С тим у вези, Министарство финансија напомиње да су непреференцијална правила о пореклу робе која су садржана у Царинском закону у потпуности усклађена са непреференцијалним правилима о пореклу робе у Европској унији и Споразумом о пореклу робе Светске трговинске организације.

Прихватање предлога да се у члану 5. став 2. Правилника примени кумулативни принцип стицања порекла (и промена тарифног броја и критеријум вредности – *ad valorem*) било би супротно царинским прописима који су на снази. Осим тога, постојеће нормативно решење у складу је са Споразумом о правилима о пореклу робе Светске трговинске организације, који дозвољава да се за један производ примени један од наведених критеријума.

б) Када се ради о иницијативи „да и ставови из члана 6. морају бити равноправно третирани са значајем ставова 1) и 2) из члана 5. посебно ставови 15) и 16)“, Министарство финансија напомиње да су чланом 6. Правилника предвиђени изузеци од одредбе члана 5. став 2. тачка 1) Правилника.

Наиме, чланом 6. Правилника одређени су случајеви у којима се не сматра да добро које је предмет јавне набавке има статус добра домаћег порекла без обзира што му је услед прераде дошло до промене тарифног броја. То су добра произведена у Републици Србији од увезене робе на којој су предузимане једноставне радње којима нису битно промењена првобитна својства, односно увезена роба није била предмет суштинске обраде или прераде (довољне обраде или прераде), без обзира што је добијени производ сврстан у различит број царинске тарифе од

тарифног броја Царинске тарифе свих материјала без порекла који су били употребљени у поступку обраде или прераде. Стога се, између осталог, не може сматрати добром домаћег порекла производ настао једноставним склапањем увезених делова или растављањем увезеног производа на делове (тачка 15). Такав производ суштински није производ (добро) домаћег порекла, без обзира што му је услед прераде промењен тарифни број. Такође, радње наведене у тачки 16) овог члана, а које се предузимају према увезеној роби једноставне су и њима се не врши суштинска обрада или прерада (довољна обрада или прерада) те робе да би се готов производ могао сматрати домаћим производом, без обзира што он носи нови тарифни број.

Из наведених разлога произлази да нема основа за измену Правилника, на начин како је то иницирано.

17. а) Да ли је, са становишта Закона о јавним набавкама, могуће закључити уговор који се потписује у једној календарској (буџетској) години у којој и започиње реализација тог уговора, с тим што се реализација уговора завршава у следећој календарској (буџетској) години?

б) Да ли је код уговора чија се реализација протеже на две календарске (буџетске) године неопходно да целокупна средства (која одговарају процењеној вредности јавне набавке) буду обезбеђена у календарској (буџетској) години у којој се уговор закључује и делимично реализује (дакле, средства потребна за извршење уговором преузетих обавеза које доспевају у текућој буџетској години) или се део средстава потребан за реализацију уговора у следећој календарској (буџетској) години (дакле, средства потребна за извршење уговором преузетих обавеза које доспевају у наредној буџетској години) обезбеђују у тој, наредној години?

в) Да ли се у Одлуци о покретању поступка јавне набавке о додели уговора чија реализација започиње у једној, а завршава у другој

буџетској години исказује целокупна процењена вредност јавне набавке уз назнаку висине износа планираног за реализацију у првој календарској (буџетској) години?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00653/2010-27 од 24.11.2010. год.)

а) Да би поступак јавне набавке могао да се покрене неопходно је испуњење услова прописаних чланом 27. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон). Наиме, наручилац спроводи поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету, односно финансијском плану наручиоца. Међутим, на уговор о јавној набавци примењују се и општа правила облигационог права, уколико нису у супротности са Законом. То, између осталог, значи да уговором о јавној набавци може да се уговори sukcesивно или фазно извршење предмета јавне набавке до краја календарске, односно фискалне године за коју су обезбеђена средства у буџету или финансијском плану наручиоца и даље извршење у наредној фискалној години, које ће зависити од обима средстава која буду опредељена буџетом или финансијским планом наручиоца за ту годину. Наиме, рок важења уговора о јавној набавци не мора да се подудара са крајем фискалне године, ако је његово извршење уговорено и у наредној, односно наредним годинама. Период на који се закључује уговор о јавној набавци и начин његовог извршења у зависности је од врсте предмета јавне набавке.

б) Да би поступак јавне набавке могао да се покрене неопходно је испуњење услова прописаних чланом 27. став 1. Закона. Наиме, наручилац спроводи поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету, односно финансијском плану наручиоца.

У случају када се извршење уговора о јавној набавци протеже на две календарске (буџетске) године, наручилац мора имати обезбеђена средства у буџету или финансијском плану за сваку годину у којој обавезе доспевају, с тим да уговорене обавезе у текућој години треба да одговарају планираним средствима у буџету или финансијском плану за ту годину, а обавезе које доспевају у наредној години морају бити у оквирима износа средстава која буду опредељена наручиоцу прописима којима се уређује извршење буџета за наредну годину. Министарство финансија напомиње да је наручилац дужан да у моделу уговора, који је обавезан елемент конкурсне документације, то и наведе.

в) Процењену вредност јавне набавке наручилац је, сагласно члану 28. став 1. тачка 3) Закона, дужан да наведе у одлуци о покретању поступка. Ово из разлога што је правилно процењена вредност јавне набавке од значаја како за избор врсте поступка јавне набавке, тако и за остварење начела транспарентности поступка јавне набавке, прописаног чланом 10. Закона.

При одређивању времена трајања уговора о јавној набавци наручилац мора узети у обзир одредбе чл. 33. до 37. Закона, којима је прописан начин одређивања процењене вредности јавне набавке.

У случају када је рок на који се закључује уговор о јавној набавци краћи од 12 месеци, приликом одређивања основице за израчунавање процењене вредности јавне набавке узима се, сагласно одредби члана 33. став 1. тачка 1) Закона, укупна процењена вредност уговора за све време његовог трајања.

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Да ли Апотека Крагујевац, као здравствена установа, односно индиректни корисник Републичког завода за здравствено осигурање, може вршити било каква давања без накнаде (у смислу донација, поклона), као и позајмице, корисницима буџета локалне власти?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1875/2010-06 од 28.12.2010. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05—др. закон) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације, могу примати донације и хуманитарну помоћ. Како овим законом није предвиђено да се из буџетских средстава и средстава организација обавезног социјалног осигурања могу давати донације, Министарство финансија је мишљења да за давање донација, односно поклона из средстава здравствених установа не постоји правни основ.

Кад је у питању давање позајмица корисницима буџета локалне власти, Министарство финансија указује да је чланом 9. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09 и 73/10) регулисано да се новчана средства буџета локалне власти, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, као и других корисника јавних средстава који су укључени у

консолидовани рачун трезора локалне власти, воде и депонују на консолидованом рачуну трезора локалне власти. Локални орган управе надлежан за финансије ближе уређује начин коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна и то само у оквиру трезора те јединице локалне самоуправе.

У складу са наведеним, мишљење Министарства финансија је да нема основа за позајмљивање средстава између корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти и корисника средстава Републичког завода за здравствено осигурање који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије.

2. Да ли је могуће да се у одлукама о увођењу самодоприноса део прикупљених средстава од самодоприноса определи за рад стручне службе месне заједнице, односно за плате и материјалне трошкове?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00705/2010-06 од 21.12.2010. год.)

1. Према члану 2. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09 и 73/10) месна заједница је индиректни корисник буџета јединице локалне самоуправе, за коју је, у буџетском смислу, одговорна општинска управа као директни корисник буџета јединице локалне самоуправе (члан 50. Закона о буџетском систему).

Према члану 76. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр 129/07) месна заједница има својство правног лица у оквиру права и дужности утврђених статутом и одлуком о оснивању. Због тога је прецизно утврђивање надлежности месне заједнице, статуса запослених, њихових плата, као и начин обезбеђивања средстава за рад месне заједнице и др. предмет

регулисања статута јединице локалне самоуправе, односно одлуке о оснивању месне заједнице. Само уз прецизно регулисана права и дужности, изворе финансирања, статус запослених, месна заједница као индиректни буџетски корисник, може донети свој финансијски план, уз претходно добијену сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе. На тај начин, према мишљењу Министарства финансија, искључила би се потреба за опредељивањем дела самодоприноса који би се користио за финансирање рада месне заједнице, односно средства самодоприноса користила би се за реализацију пројеката, како је то регулисано чланом 22. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 62/06). Наиме, према члану 22. став 3. Закона о финансирању локалне самоуправе, грађани, односно одборници, уз иницијативу за доношење одлуке о увођењу самодоприноса, подносе и програм којим се утврђују извори, намена и начин обезбеђивања укупних финансијских средстава за реализацију пројекта који је предмет одлуке.

2. Важно је напоменути да се грађани од 1. јануара 2007. године (почетак примене Закона о финансирању локалне самоуправе) о увођењу самодоприноса изјашњавају на референдуму, лично и тајно, на гласачким листићима, што искључује давање писмене изјаве.

Наиме, према члану 23. Закона о финансирању локалне самоуправе одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју на коме се средства прикупљају (став 1). Одлуку доносе и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју на коме се прикупљају средства, ако на том подручју имају непокретну имовину, а средствима се побољшавају услови коришћења те имовине (став 2). Одлука се сматра донетом када се за њу изјасни већина од наведеног укупног броја грађана (став 3).

Према томе, одлука о увођењу самодоприноса је донета уколико је за њу гласало 50% + 1 од грађана који имају бирачко право и који су уписани у бирачки списак и грађана који на том подручју имају непокретну имовину, а немају изборно право и пребивалиште на подручју на коме се прикупљају средства. Одлука није донета уколико је за њу гласало 50% + 1 од грађана који су изашли на гласање.

3. Са садржином овог дописа потребно је упознати све месне заједнице са територије општине Бачка Паланка.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ДЕЦЕМБРУ МЕСЕЦУ 2010. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2010. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о банкама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о осигурању депозита	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о Агенцији за осигурање депозита	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Export Development Canada по задужењу РТБ Бор – Групе рударско-топионичарског басена Бор д.о.о. у реструктурирању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о дувану	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о играма на срећу	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Закон о буџету Републике Србије за 2011. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Закон о изменама Закона о акцизама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Закон о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.

УРЕДБЕ

Уредба о допуни Уредбе о условима и начину ангажовања оператера за приређивање класичних игара на срећу и агената за продају срећака	Сл. гласник РС, бр. 91 од 3. децембра 2010.
Уредба о царински дозвољеном поступању с робом	Сл. гласник РС, бр. 93 од 8. децембра 2010.
Уредба о поступању са одређеним стварима у државној својини	Сл. гласник РС, бр. 98 од 24. децембра 2010.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе	Сл. гласник РС, бр. 101 од 29. децембра 2010.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима, начину и поступку полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору	Сл. гласник РС, бр. 94 од 10. децембра 2010.
Правилник о одређивању царинских органа за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака	Сл. гласник РС, бр. 94 од 10. децембра 2010.
Правилник о начину узимања узорака робе од стране царинског органа	Сл. гласник РС, бр. 96 од 18. децембра 2010.
Правилник о програму и садржини посебног стручног испита и издавању и одузимању дозвола за заступање у царинском поступку	Сл. гласник РС, бр. 97 од 21. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПЦДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза	Сл. гласник РС, бр. 99 од 27. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину исказивања прихода и расхода ради утврђивања добити коју стална пословна јединица нерезидентног обвезника оствари на територији Републике	Сл. гласник РС, бр. 99 од 27. децембра 2010.

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит предузећа	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.
Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.
Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 28. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 29. децембра 2010.
Правилник о изменама и допунама Правилника о ближим условима и поступку пријема, контроле, регистрације, обраде и објављивања финансијских извештаја, начину вођења и садржини Регистра финансијских извештаја и података о бонитету правних лица и предузетника, као и о давању података из тих извештаја	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.
Правилник о врстама посебних услуга дипломатско-конзуларних представништава, износу трошкова за посебне услуге и начину евидентирања прихода по основу наплаћених конзуларних такси	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.

Правилник о начину и поступку преноса неутрошених средстава буџета Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.
Правилник о програму и начину полагања испита за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.

ОДЛУКЕ

Одлука о минималним условима за закључење уговора о финансијском лизингу и о начину исказивања лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем тог уговора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Одлука о допуни Одлуке о условима и начину одобравања краткорочних динарских кредита банкама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 10. децембра 2010.
Одлука о престанку важења Одлуке о посебним мерама подршке финансијској стабилности земље	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 10. децембра 2010.
Одлука о престанку важења Одлуке о условима и начину обављања своп куповине и своп продаје девиза између Народне банке Србије и банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 10. децембра 2010.
Одлука о утврђивању режима курса динара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Одлука о условима и начину одобравања банкама краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Одлука о утврђивању Програма монетарне политике Народне банке Србије у 2011. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2011. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 97 од 21. децембра 2010.
Одлука о измени Одлуке о образовању Националне комисије за рачуноводство	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о садржини обрасца полисе осигурања од аутоодговорности и начину вођења евиденције преузетих полиса	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 27. децембра 2010.

УПУТСТВА

Упутство за примену Одлуке о минималним условима за закључење уговора о финансијском лизингу и о начину исказивања лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем тог уговора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 91 од 3. децембра 2010.
Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину одобравања банкама краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 28. децембра 2010.

ОСТАЛО

Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Исправка Решења о утврђивању превода основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
Ревидирани Меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину, са пројекцијама за 2012. и 2013. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.
Измене и допуне Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 30. децембра 2010.

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

COMMISSION REGULATION (EC) No 141/2002 of 25 January 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 141/2002 од 25. јануара 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 142/2002 of 25 January 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 142/2002 од 25. јануара 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.

COMMISSION REGULATION (EC) No 471/2002 of 15 March 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 471/2002 од 15. марта 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 687/2002 of 22 April 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 687/2002 од 22. априла 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 763/2002 of 3 May 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 763/2002 од 3. маја 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 849/2002 of 22 May 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 849/2002 од 22. маја 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1017/2002 of 13 June 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1017/2002 од 13. јуна 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1380/2002 of 29 July 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1380/2002 од 29. јула 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.

COMMISSION REGULATION (EC) No 2014/2002 of 7 November 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 2014/2002 од 7. новембра 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 2049/2002 of 19 November 2002 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 2049/2002 од 19. новембра 2002. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 95 од 17. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EU) No 1065/2010 of 19 November 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 1065/2010 од 19. новембра 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 97 од 21. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EU) No 1066/2010 of 19 November 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 1066/2010 од 19. новембра 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 97 од 21. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EU) No 1067/2010 of 19 November 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 1067/2010 од 19. новембра 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 97 од 21. децембра 2010.
COMMISSION REGULATION (EU) No 1076/2010 of 22 November 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 1076/2010 од 22. новембра 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 97 од 21. децембра 2010.

ЦИП – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вук Ђоковић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ИССН 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
ЦОБИСС. СР-ИД 43429132